

Årsrapport 2021 iht IFRS

Bien Sparebank ASA

Bien Sparebank har tidligere avlagt og vedtatt et årsregnskap for 2021 iht NGAAP (IFRS etter forskrift). Som en følge av planlagt børsnotering må banken avlegge årsregnskap for 2022 iht IFRS.

Som del av børsprospektet avlegger banken med dette et årsregnskap for 2021, med sammenligningstall for 2020, iht. IFRS.

Oslo, 1. november 2022

I styret for
BIEN SPAREBANK ASA
(signert med BankID)

Bendik Falch-Koslung
Leder

Anlaug Johansen
Nestleder

Elisabeth Bjerke-Narud

Andreas Thorsnes

Lars Weyer-Larsen

Nina ChristineTelle

Siv Holen

Lena Jørundland
Adm. banksjef

Resultat

<i>Ordinært resultat - Tall i tusen kroner</i>	Noter	2021	2020
Renteinntekter og lignende inntekter		118.530	136.223
Rentekostnader og lignende kostnader		42.409	65.472
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter	3	76.121	70.750
Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	4	24.179	20.244
Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester	5	5.469	5.706
Utbytte og andre inntekter av egenkapitalinstrumenter	7	7.833	8.335
Netto verdiendring og gevinst/tap på valuta og finansielle instrumenter	6	-908	2.916
Andre driftsinntekter		79	183
Netto andre driftsinntekter		25.714	25.972
Lønn og andre personalkostnader	8,9,10	32.544	25.894
Andre driftskostnader	12	25.473	31.103
Av-/nedskrivninger og gevinst tap på ikke-finansielle eiendeler	11	4.403	4.713
Sum driftskostnader		62.419	61.710
Resultat før tap		39.417	35.012
Kredittap på utlån, garantier og rentebærende verdipapirer	17	3.302	3.759
Resultat før skatt		36.115	31.253
Skatt på resultat fra videreført virksomhet	13	6.620	5.434
Resultat av ordinær drift etter skatt		29.495	25.819
<i>Utvidet resultat – Tall i tusen kroner</i>			
Verdiendring egenkapitalinstrument til virkelig verdi over utvidet resultat		2.303	4.237
Andre poster		0	0
Sum andre inntekter og kostnader som ikke blir omklassifisert til resultatet		2.303	4.237
Totalresultat		31.798	30.056
Ordinært resultat pr aksje	35		
Ordinært resultat pr aksje		188,15	164,70
Ordinært resultat pr aksje utvannet		188,15	164,70

Eiendeler

	Noter	2021	2020	01.01.2020
Kontanter og kontantekvivalenter	19	2.198	2.028	2.354
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner og sentralbanken		136.413	179.076	195.529
Netto utlån til og fordringer på kunder til amortisert kost	14,15,16,17	3.645.346	3.717.432	4.047.084
Rentebærende verdipapirer	21	885.973	900.916	528.930
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinstrumenter	22,23	290.720	232.411	213.177
Varige driftsmidler	11	26.733	31.137	35.849
Andre eiendeler		9.132	5.415	2.107
SUM EIENDELER		4.996.515	5.068.416	5.025.031

Gjeld og Egenkapital

	Noter	2021	2020	01.01.2020
Innlån fra kredittinstitusjoner	24	70.639	132.613	243.255
Innskudd og andre innlån fra kunder	25	3.448.022	3.492.162	3.327.336
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	26	838.334	832.938	860.896
Annen gjeld	27	31.252	22.667	30.141
Pensjonsforpliktelse	8	0	852	0
Andre avsetninger		23.421	27.360	32.153
Ansvarlig lånekapital	26	50.332	50.290	50.459
Sum gjeld		4.462.001	4.558.882	4.544.240
Aksjekapital		172.444	172.444	172.444
Overkursfond		141.703	141.703	141.703
Fondsobligasjonskapital		30.000	28.687	30.155
Sum innskutt egenkapital		344.147	342.834	344.302
Fond for urealiserte gevinster		38.965	36.663	32.426
Annen egenkapital		151.402	130.037	104.063
Sum opptjent egenkapital		190.367	166.700	136.489
Sum egenkapital		534.514	509.534	480.791
SUM GJELD OG EGENKAPITAL		4.996.515	5.068 416	5.025.031

Oslo, 1. november 2022
 I styret for
BIEN SPAREBANK ASA
 (signert med BankID)

Bendik Falch-Koslund
 Leder

Anlaug Johansen
 Nestleder

Elisabeth Bjerke-Narud

Andreas Thorsnes

Lars Weyer-Larsen

Nina Christine Telle

Siv Holen

Lena Jørundland
 Adm. banksjef

Kontantstrømoppstilling – Direkte metode

Tall i tusen kroner	2021	2020
Kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter		
Netto utbetaling av lån til kunder	67.659	328.699
Renteinnbetalinger på utlån til kunder	111.400	126.269
Netto inn-/utbetaling av innskudd fra kunder	-44.139	169.554
Renteutbetalinger på innskudd fra kunder	-28.484	-43.232
Netto inn-/utbetaling av lån fra kredittinstitusjoner/innskudd i kredittinstitusjoner	276	-110.642
Renteutbet på gjeld til kredittinstitusjoner/renteinnbet på innskudd kredittinstitusjoner	-361	-1.678
Kjøp og salg av sertifikat og obligasjoner	14.943	-372.203
Renteinnbetalinger på sertifikat og obligasjoner	7.306	9.049
Netto provisjonsinnbetalinger	18.710	14.538
Netto inn-/utbetaling kortsiktige investeringer i verdipapirer	-61.632	-5.233
Utbetalinger til drift	-51.200	-73.549
Betalt skatt	-9.679	-11.157
A Netto likviditetsendring fra operasjonelle aktiviteter	24.800	30.414
Kontantstrøm fra investeringer		
Netto investering i varige driftsmidler	-	-
Netto langsiktig investering i verdipapirer	4.575	-8.640
Utbytte fra langsiktige investeringer i aksjer	7.833	8.335
B Netto likviditetsendring investering	12.408	-305
Kontantstrømmer fra finansiering		
Netto inn-/utbetaling ved utstedelse/forfall gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	5.000	-27.958
Renteutbetalinger på gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	-11.501	-17.779
Netto inn-/utbetaling av lån fra kredittinstitusjoner	0	16.777
Netto endring av gjeld fra kredittinstitusjoner	-60.000	
Renter på gjeld til kredittinstitusjoner	-521	-14
Netto inn-/utbetaling ved utstedelse/forfall ansvarlige lån	-1.279	-1.581
Renteutbetaling på fondsobligasjon	1.313	
Leiebetalinger på balansertføre leieforpliktelser	-4.212	-4.182
Kontantemisjon	0	0
Utbytte til egenkapitalbeviserne	-8.500	-8.100
C Netto likviditetsendring finansiering	-79.700	-42.837
A + B + C Netto endring likvider i perioden	-42.492	-12.728
Likviditetsbeholdning 01.01	181.104	193.832
Likviditetsbeholdning 31.12	138.612	181.104
Likviditetsbeholdning spesifisert:		
Kontanter og fordringer på Norges Bank	2.198	2.028
Fordringer på kredittinstitusjoner uten oppsigelsestid	136.413	179.076
Likviditetsbeholdning	138.612	181.104

Egenkapitaloppstilling

	Innskutt egenkapital			Opptjent egenkapital		
<i>Tall i tusen kroner</i>	Aksjekapital	Overkursfond	Fonds-obligasjon	Fond for urealiserte gevinster	Annen opptjent egenkapital	Sum egenkapital
Egenkapital 31.12.2020	172.444	141.703	28.687	36.663	130.037	509.534
Resultat etter skatt					29.495	29.495
Endring i utsatt skatt estimatavvik						0
Verdiendring tilgjengelig for salg						0
Verdiendring utlån (ECL 12 mnd)						0
Verdiendring rentebærende VP over andre inntekter og kostnader				2.303		2.303
Skatt på verdiendring utlån						0
Totalresultat 31.12.2021	0	0	0	2.303	29.495	31.798
Transaksjoner med eierne						0
Utbetalt utbytte 2021					-8.500	-8.500
Utstedelse av ny hybridkapital						0
Renter på hybridkapital			1.313			1.313
Andre egenkapitaltransaksjoner					369	369
Egenkapital 31.12.2021	172.444	141.703	30.000	38.965	151.402	534.514

	Innskutt egenkapital			Opptjent egenkapital		
<i>Tall i tusen kroner</i>	Aksjekapital	Overkursfond	Fonds-obligasjon	Fond for urealiserte gevinster	Annen opptjent egenkapital	Sum egenkapital
Egenkapital 31.12.2019	172.444	141.703	0	0	106.807	420.954
Overgang til IFRS Forskrift			30.000	32.426	-2.589	59.837
Egenkapital 01.01.2020	172.444	141.703	30.000	32.426	104.218	480.791
Resultat etter skatt				4.237	25.819	30.056
Endring i utsatt skatt estimatavvik						0
Verdiendring tilgjengelig for salg						0
Verdiendring utlån (ECL 12 mnd)						0
Skatt på verdiendring utlån						0
Andre poster						0
Totalresultat 31.12.2020	0	0	0	4.237	25.819	30.056
Transaksjoner med eierne						0
Utbetalt utbytte						0
Utstedelse av ny hybridkapital						0
Utbetalte renter på hybridkapital			107			107
Renter på hybridkapital			-1.420			-1.420
Andre egenkapitaltransaksjoner					0	0
Egenkapital 31.12.2020	172.444	141.703	28.687	36.663	130.037	509.534

Noter

NOTE 1 – GENERELLE REGNSKAPSPRINSIPPER

Grunnlag for utarbeidelse av regnskapet

Banken har tidligere avlagt årsregnskap for 2021 i samsvar med IFRS (International Reporting Standards) som fastsatt av EU, i tråd med § 1-4, 2. ledd b) i forskrift om årsregnskap for banker, kredittforetak og finansieringsforetak. Banken søker om børsnotering høsten 2022 og må derfor avlegge årsregnskap iht IFRS («full IFRS») fra 2022.

I sammenheng med børsnoteringen utarbeides med dette et årsregnskap 2021 i henhold til full IFRS. 2021 er bankens første regnskapsår som avlegges iht IFRS. Vi viser til note 35 for informasjon om effektene av overgang til nytt regnsapsspråk.

Sammendrag av vesentlige regnskapsprinsipper

Årsregnskap 2021 er utarbeidet i samsvar med IFRS som fastsatt av EU, og hensyntatt tilleggskrav til noter som følger av lov og forskrift for norske banker. Regnskapsprinsippene som er beskrevet blir anvendt i utarbeidelsen av bankens proforma årsregnskap for 2021. Fjortall er omarbeidet.

Regnskapet er presentert i norske kroner, og alle tall er vist i hele tusen, med mindre annet er spesifikt angitt.

SEGMENTINFORMASJON

Driftssegmenter rapporteres slik at de er i overensstemmelse med rapporterbare segmenter i henhold til den interne rapporteringen i Bien Sparebank. Et virksomhetssegment er en del av virksomheten som leverer produkter eller tjenester som er gjenstand for risiko og avkastning som er forskjellig fra andre virksomhetsområder. Iht bankens naturlige organisering inndeles segmentrapporteringen i privat- og næringsmarked. Det er foretatt en direkte allokering av de resultatposter som kan fordeles på segmentene, under «ufordelt» vil det være inntekter og kostnader som ikke direkte lar seg fordele. Enkelte aktuelle balansetall er også fordelt på privat- og næringsmarked.

INNTEKTSFØRING

Inntektsføring av renter etter effektiv rentemetode benyttes for balanseposter som vurderes til amortisert kost, og for fordringer som vurderes til virkelig verdi i balansen og amortisert kost i resultatet med forskjellen i endring i virkelig verdi og resultatføring etter amortisert kost presentert i utvidet resultat. For rentebærende balanseposter som vurderes til virkelig verdi over resultatet inntektsføres den nominelle renten løpende, mens verdiendringer regnskapsføres ved periodeslutt. Renteinntekter på engasjementer som er kredittforringet beregnes ved bruk av effektiv rente på nedskrevet verdi. Renteinntekter på engasjementer som ikke er kredittforringet beregnes ved bruk av effektiv rente på brutto amortisert kost (amortisert kost før avsetning for forventede tap).

Den effektive renten er den renten som får nåverdien av fremtidige kontantstrømmer innenfor lånets forventede løpetid til å bli lik bokført verdi av lånet ved første gangs balanseføring. Kontantstrømmene inkluderer etableringsgebyrer, samt eventuelt restverdi ved utløpet av forventet løpetid. Ved første gangs balanseføring benyttes kontraktsfestede kontantstrømmer uten justering for forventede tap.

Renteinntekter på finansielle instrumenter klassifisert som utlån inkluderes på linjen for netto renteinntekter.

Gebyrer for etablering av låneavtaler inngår i kontantstrømmene ved beregning av amortisert kost og inntektsføres under netto renteinntekter etter effektiv rentemetode, dvs amortiseres over lånets løpetid.

Øvrige gebyrer og provisjoner resultatføres etter hvert som tjenesten ytes / leveres. I andre driftsinntekter inngår blant annet gebyrer og provisjoner knyttet til betalingsformidling, forsikrings- og kredittformidling og verdipapirtjenester.

Utbytte fra investeringer resultatføres på tidspunkt utbyttet er vedtatt på generalforsamlingen. Gevinst ved salg av eiendeler bokføres når det har skjedd en overføring av kontroll til kjøper.

Forskuddsbetalte inntekter ved årets slutt periodiseres og bokføres som gjeld, opptjente ikke utbetalte inntekter inntektsføres og bokføres som fordring.

FINANSIELLE INSTRUMENTER – INNREGNING OG FRAREGNING

Finansielle eiendeler og forpliktelser innregnes når banken blir part i instrumentets kontraktsmessige vilkår. Finansielle eiendeler fraregnes når de kontraktsmessige rettighetene til kontantstrømmer fra de finansielle eiendelene utløper, eller når foretaket overfører den finansielle eiendelen i en transaksjon hvor all eller tilnærmet all risiko og fortjenestemuligheter knyttet til eierskap av eiendelen overføres.

Finansielle forpliktelser fraregnes på det tidspunkt rettighetene til de kontraktsmessige betingelsene er innfridd, kansellert eller utløpt.

FINANSIELLE INSTRUMENTER -KLASSIFISERING

Ved første gangs regnskapsføring blir finansielle instrumenter klassifisert i en av de følgende kategorier, avhengig av typen instrument og formålet med investeringen.:

Finansielle eiendeler klassifiseres i gruppene:

- Amortisert kost
- Virkelig verdi med verdiendring over utvidet resultat
- Virkelig verdi med verdiendring over resultat

Finansielle forpliktelser klassifiseres som:

- Finansielle forpliktelser til virkelig verdi med verdiendringer over resultat
- Andre finansielle forpliktelser målt til amortisert kost.

Med tanke på klassifisering og måling krever IFRS 9 at alle finansielle eiendeler klassifiseres basert på en vurdering av banken forretningsmodell og kontantstrømmene knyttet til de ulike instrumentene.

Utlån og fordringer er finansielle eiendeler som bare har til hensikt å motta kontraktsmessige kontantstrømmer i form av renter og avdrag, og er klassifisert og vurdert til amortisert kost.

Banken har anledning til å overføre utlån med pant i boligeiendom og belåningsgrad under 75 % til Eika Boligkreditt. Dette er en mulighet som ligger som en del av bankens beredskapsplan i en eventuell likviditetskrise. Eika Boligkreditt benyttes derfor i all hovedsak ved etablering av nye låneengasjementer og bare svært unntaksvis ved seinere overføring fra egen balanse. Banken har ikke til hensikt å selge denne porteføljen og har derfor klassifisert utlån som kan overføres til Eika Boligkreditt til amortisert kost.

Egenkapitalinstrumenter som er strategiske investeringer, er klassifisert til virkelig verdi over utvidet resultat uten resirkulering. Disse egenkapitalinstrumentene er ikke derivater eller holdt for handelsformål.

Bankens aksjeportefølje (utover strategiske investeringer) samt obligasjons- og pengemarkedsportefølje er iht til bankens forretningsmodell ansett som en likviditetsportefølje, dvs at kjøp og salg gjøres ut fra et mål om maksimal fortjeneste innenfor krav om likviditet og risiko i porteføljen. Verdipapirene er anskaffet for å motta kontraktsmessige kontantstrømmer, eller å selge hvis bankens likviditet tilsier dette. Iht. til den forretningsmodellen som styrer forvaltningen er porteføljen er klassifisert til virkelig verdi over resultatet.

Finansielle forpliktelser måles til amortisert kost ved bruk av effektiv rentemetode. I kategorien finansielle forpliktelser til amortisert kost inngår klassene innskudd fra og forpliktelser overfor kunder og rentebærende forpliktelser som sertifikat- og obligasjonsgjeld.

MÅLING

MÅLING TIL VIRKELIG VERDI

Virkelig verdi av finansielle instrumenter som omsettes i aktive markeder fastsettes med henvisning til noterte markedspriser eller kurser fra forhandlere av finansielle instrumenter. Markedet er aktivt dersom det er mulig å fremskaffe eksterne observerbare priser, kurser eller renter og disse prisene representerer faktiske og hyppige markedstransaksjoner.

For finansielle instrumenter som ikke omsettes i et aktivt marked, fastsettes den virkelige verdien ved hjelp av en egnet verdsettingsmetode. Slike verdsettingsmetoder omfatter bruk av nylig foretatte markedstransaksjoner på armlengdes avstand mellom velinformerte og frivillige parter, dersom slike er tilgjengelige, henvisning til virkelig verdi av et annet instrument som praktisk talt er det samme, diskontert kontantstrømsberegning eller andre verdsettelsesmodeller. I den grad observerbare markedspriser er tilgjengelig for variabler som inngår i verdsettelsesmodeller, så benyttes disse.

Det gjøres ikke fradrag for transaksjonskostnader ved fastsettelsen av virkelig verdi.

MÅLING TIL AMORTISERT KOST

Finansielle instrumenter som anskaffes med eneste formål å motta kontraktsmessige kontantstrømmer (ikke salg) måles til amortisert kost, og inntektene/ kostnadene beregnes ved bruk av instrumentets effektive rente. Amortisert kost fastsettes ved diskontering av kontraktsfestede kontantstrømmer innenfor forventet løpetid. Kontantstrømmene inkluderer etableringsgebyrer og direkte, marginale transaksjonskostnader som ikke direkte betales av kunden, samt eventuell restverdi ved utløpet av forventet løpetid. Hvis forventede tap er inkludert ved beregningen av effektiv rente så inkluderes forventet tap i kontantstrømmene ved beregning av amortisert kost. Amortisert kost er nåverdien av slike kontantstrømmer neddiskontert med den effektive renten med fradrag for avsetning for forventede tap.

MÅLING AV FINANSIELLE GARANTIER

Utstedte finansielle garantier vurderes til virkelig verdi, som ved første gangs regnskapsføring anses å være mottatt vederlag for garantien. Ved etterfølgende måling vurderes utstedte finansielle garantier til det høyeste beløp av mottatt vederlag for garantien med fradrag for eventuelle resultatførte amortiseringer og forventet tap beregnet etter reglene for nedskrivning av finansielle eiendeler.

NEDSKRIVNING AV FINANSIELLE EIENDELER

Under IFRS 9 skal tapsavsetningene innregnes basert på forventet kredittap. Den generelle modellen for nedskrivninger av finansielle eiendeler omfatter finansielle eiendeler som måles til amortisert kost eller til virkelig verdi med verdiendringer over utvidet resultat. I tillegg er også lånetilsagn som ikke måles til virkelig verdi over resultatet, finansielle garantikontrakter, kontraktseiendeler og fordringer på leieavtaler omfattet.

Et finansielt instrument som ikke er kreditforringet vil ved førstegangs balanseføring få en avsetning for tap tilsvarende 12-måneders forventet tap, og klassifiseres i steg 1.

12-måneders forventet tap er nåverdien, bestemt ved bruk av den effektive renten, av det tapet som er forventet å inntreffe over levetiden til instrumentet, men som kan knyttes til mislighold som inntreffer de første 12 månedene.

Dersom kredittrisikoen, vurdert som sannsynligheten for mislighold over gjenværende levetid for en eiendel eller gruppe av eiendeler, er ansett å ha økt vesentlig siden første gangs innregning skal, det gjøres en tapsavsetning tilsvarende nåverdien, bestemt ved bruk av den effektive renten, av det tapet som er forventet å inntreffe over hele den forventede levetiden til instrument hele den forventede levetiden til eiendelen, og eiendelen skal reklassifiseres til steg 2.

Dersom kredittrisikoen for en eiendel eller gruppe av eiendeler er ansett å ha økt vesentlig i form av for eksempel mislighold skal tapsavsetningen tilsvare forventet tap over hele den forventede levetiden til eiendelen. Dersom et utlån er nedskrevet som følge av verditap (inngår i steg 3), inntektsføres renteinntekter som effektiv rente, beregnet på nedskrevne forventede kontantstrømmer.

NEDSKRIVNINGSMODELL I BANKEN

Forventet kredittap (ECL) i steg 1 og 2 beregnes som $EAD \times PD \times LGD$, neddiskontert med effektiv rente. Eika har utviklet egne modeller for beregning av sannsynlighet for mislighold (PD) og tap gitt mislighold (LGD). Bankens systemleverandør Skandinavisk Data Center (SDC) har, på vegne av Eika, videreutviklet løsning for eksponering ved mislighold (EAD), beregning av tap og modell for vurdering om et engasjement har hatt vesentlig økning i kredittrisiko siden første gangs innregning, som banken har valgt å benytte.

Ny misligholdsdefinisjon

Banken har fra og med 1.1.2021 implementert ny definisjon av mislighold. Denne er utformet i henhold til European Banking Authority sine retningslinjer for hvordan banker skal anvende misligholdsdefinisjon i kapitalkravsforordningen (CRR), samt presiseringer i CRR/CRD IV forskriften. Det følger av disse reglene at en kunde vil bli klassifisert som misligholdt dersom minst ett av følgende kriterier er oppfylt:

- Kunden har et overtrekk som både overstiger en relativ- og absolutt grense i mer enn 90 sammenhengende dager. For både PM- og BM-kunder er den relative grensen lik 1% av kundens samlede eksponeringer.
 - For PM-kunder er den absolutte grensen lik 1.000 kroner
 - For BM-kunder er den absolutte grensen lik 2.000 kroner
- Det er vurdert som sannsynlig at kunden ikke vil kunne innfri sine kredittforpliktelser overfor banken (unlikely to pay – UTP).
- Kunden er smittet av en annen kunde som er i mislighold i henhold til de to første kriteriene nevnt over.

Ny definisjon av mislighold innebærer innføring av karensperiode som tilsier at kundene blir kategorisert som misligholdt en periode etter at misligholdet er bragt i orden. Karensperioden er tre måneder etter friskmelding med unntak av engasjementer med forbearance-markering hvor tilhørende karensperioden er tolv måneder.

Beskrivelse av PD modellen

PD-modellen i Eika estimerer sannsynlighet for mislighold ved å estimere statistiske sammenhenger mellom mislighold og kundens finansielle stilling, demografiske data og betalingsadferd.

Modellen skiller mellom personkunder og bedriftskunder, og måler misligholdssannsynlighet for de neste 12 måneder (PD). Personkundemodellen skiller videre på kunder med og uten boliglån. Bedriftskundemodellen skiller mellom eiendomsselskap, begrenset personlig ansvar og ubegrenset personlig ansvar.

Betalingsadferd krever 6 måneder med historikk før den får påvirkning i modellen. Det betyr at nye kunder vil ha 6 måneder med kun ekstern modell før intern modell blir benyttet. Modellene blir årlig validert og recalibreres ved behov. Ved forringelse av modellenes kvalitet blir det utviklet nye modeller.

Ved beregning av misligholdssannsynlighet over forventet levetid på engasjementet (PD-liv) benyttes det en migrasjonsbasert framskrivning for å estimere forventet mislighold fram i tid, basert på utvikling i PD siste 12 måneder.

Vesentlig økning i kredittrisiko (migrering)

Vesentlig økning i kredittrisiko måles basert på utvikling i PD. Banken har definert vesentlig økning i kredittrisiko som en økning fra opprinnelig PD ved første gangs innregning (PD ini) for ulike nivåer for at modellen skal fange opp relativ utvikling i kredittrisiko.

For engasjement som hadde opprinnelig PD 12 mnd. (PD 12 mnd. ini) mindre enn 1 %, er vesentlig økning i kredittrisiko definert som:

$$PD\ 12\ mnd. > PD\ 12\ mnd.\ ini + 0,5\ \% \quad \text{og} \quad PD\ liv > PD\ rest\ liv\ ini * 2$$

For engasjement som hadde opprinnelig PD 12 mnd. (PD 12 mnd. ini) over eller lik 1 %, er vesentlig økning i kredittrisiko definert som:

$$PD\ 12\ mnd. > PD\ 12\ mnd.\ ini + 2\ \% \quad \text{eller} \quad PD\ liv > PD\ rest\ liv\ ini * 2$$

Det foreligger ingen spesifikke karenskriterier med tanke på migrering, følgelig vil engasjementet bli tilbakeført til steg 1 dersom tilhørende PD endringer ikke lenger oppfyller kravene til vesentlig økning i kredittrisiko.

Det er i tillegg to absolutte kriterier som alltid definerer en vesentlig økning i kredittrisiko.

- Eiendelen er ikke kredittforringet, men det er gitt betalingslettelse i forbindelse med at kunden er i finansielle vanskeligheter.
- Eiendelen har et overtrekk på minimum 1.000 kroner i mer enn 30 sammenhengende dager.

Se også note 16.

Beregning av LGD (tap ved mislighold)

Estimat for LGD er basert på historiske tap i alle Eika-banker basert på ulike intervall av sikkerhetsdekning. Verdien av sikkerhetene er basert på estimert realisasjonsverdi. Datagrunnlaget oppdateres kontinuerlig med tapshistorikk for nye perioder. Modellene skiller mellom person- og bedriftskunder.

EAD (eksponering ved mislighold)

EAD for avtaler i steg 1 består av utestående fordring eller forpliktelse justert for kontantstrømmer de neste 12 månedene og for avtaler i steg 2 de neddiskonterte kontantstrømmene for den forventede levetiden til avtalen. For garantier er EAD lik den utestående forpliktelse på rapporteringsdatoen multiplisert med en konverteringsfaktor på 1 eller 0,5 avhengig av type garanti. Ubenyttede kreditter har EAD lik utestående ubenyttet kreditt på rapporteringstidspunktet.

Forventet levetid på en avtale beregnes ut fra lignende avtalers historiske gjennomsnittlige levetid. Avtaler som modifiseres måles fra opprinnelig innvilgelsestidspunkt selv om avtalen får nye betingelser.

Forventet kredittap basert på forventninger til fremtiden

IFRS 9 krever at framoverskuende informasjon inkluderes i vurdering av forventede kredittap. Forventninger til fremtiden er utledet av en makromodell der det hensyntas tre scenarioer – base case, best case og worst case – for forventet makroøkonomisk utvikling ett til tre år fram i tid. Variablene arbeidsledighet, oljepris, boligpriser, husholdningers gjeld, bankenes utlånsrente og kronekurs inngår i modellen. Variablene er fordelt på fylker for personmarkedet og på bransjer for bedriftsmarkedet. Vekting av scenarioene gjøres etter en ekspertvurdering. Se tabell neste side.

	2022	2023	2024	2025
Basis				
Arbeidsledighet (nivå)	4,5 %	4,3 %	4,1 %	4,1 %
Endring i husholdningenes gjeldsgrad	1,0 %	1,0 %	1,0 %	1,2 %
Bankenes utlånsrente (nivå)	1,8 %	1,8 %	1,8 %	1,8 %
Oljepris (USD pr. fat)	43	46	48	48
	2022	2023	2024	2025
Nedside				
Arbeidsledighet (nivå)	5,0 %	4,8 %	4,6 %	4,6 %
Endring i husholdningenes gjeldsgrad	-2,0 %	-2,0 %	1,0 %	0,7 %
Bankenes utlånsrente (nivå)	0,6 %	0,6 %	0,6 %	0,6 %
Oljepris (USD pr. fat)	26	28	28	28
	2022	2023	2024	2025
Oppside				
Arbeidsledighet (nivå)	3,9 %	3,7 %	3,5 %	3,5 %
Endring i husholdningenes gjeldsgrad	0,9 %	0,9 %	1,0 %	1,7 %
Bankenes utlånsrente (nivå)	3,0 %	3,0 %	3,0 %	3,0 %
Oljepris (USD pr. fat)	63	66	68	68

Scenario 'Basis' baserer seg på SSBs prognoser fra september 2020. Et scenario hvor den økonomiske veksten henter seg inn igjen etter det kraftige tilbakeslaget som følge av COVID-19. Gjeldsgraden øker og inntektene reduseres som følge av den midlertidige krisen i norsk næringsliv, men kredittveksten er ikke mer enn normal – på linje med tidligere år. Boligprisene antas fremover å stige med 3 prosent per anno, om lag halve prisveksten så langt på 2000-tallet. En boligprisvekst som er lavere som følge av at lønns- og prisveksten generelt er lavere enn før.

Scenario 'Nedside' tar utgangspunkt i SSBs prognoser fra september 2020, hvor variablene er justert med et negativt skifte tilsvarende et standardavvik på de relevante tidsseriene. Dette gjelder alle variablene med unntak av estimert oljepris som er fastsatt direkte av Eika Gruppen.

Scenario 'Oppside' tar utgangspunkt i SSBs prognoser fra september 2020, hvor alle variablene er justert med et positivt skifte tilsvarende et standardavvik på de relevante tidsseriene.

Videre har ledelsen foretatt en tilleggsavsetning utover modellberegnete tap. Justeringen er foretatt for å hensynta usikkerhet knyttet til langsiktige konsekvenser av pandemien. Det vises til note 17 for nærmere omtale av tilleggsavsetningen.

Nedskrivninger i steg 3

Banken gjennomgår hele bedriftsporteføljen årlig, og store og spesielt risikable engasjementer gjennomgås løpende. Lån til privatpersoner gjennomgås når de er misligholdt eller dersom de har dårlig betalingshistorikk. Ved estimering av nedskrivning på enkelt kunder vurderes både aktuell og forventet fremtidig finansiell stilling, og for engasjementer i bedriftsmarkedet også markedssituasjonen for kunden, aktuell sektor og markedsforhold generelt. Muligheten for rekapitalisering, restrukturering og refinansiering vurderes også. Samlet vurdering av disse forholdene legges til grunn for estimering av fremtidig kontantstrøm. Kontantstrømmene estimeres som hovedregel over en periode tilsvarende forventet løpetid for den aktuelle kunden, eller gruppe av kunder dersom dette er likhetstrekk knyttet til kundene. Banken avsetter for tap i steg 3 dersom kunden er kredittforringet. Ved vurdering av tapsavsetningen hefter det usikkerhet ved estimering av tidspunkt og beløp for fremtidige kontantstrømmer inkludert verdsettelse av sikkerhetsstillelse. Det vises til note 17 for oversikt over nedskrivning på utlån og garantier.

OVERTAGELSE AV EIENDELER

Eiendeler som overtas i forbindelse med oppfølging av misligholdte og nedskrevne engasjementer, verdsettes ved overtagelsen til virkelig verdi. Slike eiendeler klassifiseres i balansen etter sin art. Etterfølgende verdivurdering og klassifisering av resultateffekter følger prinsippene for den aktuelle eiendelen. Banken har pr 31.12.21 ingen overtatte eiendeler.

PRESENTASJON AV RESULTATPOSTER KNYTTET TIL FINANSIELLE EIENDELER OG FORPLIKTELSE TIL VIRKELIG VERDI

Realiserte gevinster/(tap) samt endringer i estimerte verdier på finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultatet, inkludert utbytte, medtas i regnskapet under "Netto gevinst/(tap) på finansielle instrumenter" i den perioden de oppstår. Utbytte på aksjer klassifisert til virkelig verdi over utvidet resultat føres over resultatet når bankens rett til utbytte er fastslått.

SIKRINGSBOKFØRING

Banken benytter ikke sikringsbokføring.

MOTREGNING

Finansielle eiendeler og finansielle forpliktelser motregnes og presenteres bare når banken har en juridisk håndhevbar rett til å motregne og når banken har til hensikt å gjøre opp på nettogrunnlag.

Inntekter og kostnader motregnes ikke med mindre det kreves eller tillates i henhold til IFRS.

VALUTA

Transaksjoner i utenlandsk valuta omregnes til kursen på transaksjonstidspunktet. Pengeposter i utenlandsk valuta omregnes til norske kroner ved å benytte balansedagens kurs. Ikke-pengeposter som måles til historisk kurs uttrykt i utenlandsk valuta, omregnes til norske kroner ved å benytte valutakursen på transaksjonstidspunktet. Ikke-pengeposter som måles til virkelig verdi uttrykt i utenlandsk valuta, omregnes til valutakursen fastsatt på balansetidspunktet. Valutakursendringer resultatføres løpende i regnskapsperioden.

Regnskapet presenteres i norske kroner, som er bankens funksjonelle valuta.

VARIGE DRIFTSMIDLER

Varige driftsmidler omfatter bygninger, tomter og driftsløsøre, og er vurdert til anskaffelseskost fratrasket akkumulerte avskrivninger og nedskrivninger. Anskaffelseskost for varige driftsmidler er kjøpspris, inkludert avgifter /skatter og kostnader direkte knyttet til å sette anleggsmiddelet i stand for bruk. Utgifter påløpt etter at driftsmidlet er tatt i bruk, slik som løpende vedlikehold, resultatføres, mens øvrige utgifter som forventes å gi fremtidige økonomiske fordeler, blir balanseført. Det er benyttet lineære avskrivninger for å allokere kostpris over driftsmidlenes brukstid.

NEDSKRIVNING AV VARIGE DRIFTSMIDLER OG IMMATERIELLE EIENDELER

Ved hvert rapporteringstidspunkt og dersom det foreligger indikasjoner på fall i varige driftsmidler og immaterielle eiendelers verdi, vil eiendelenes gjenvinnbare beløp estimeres for å beregne eventuell nedskrivning. Gjenvinnbart beløp er det høyeste av eiendelens virkelige verdi med fratrekk av salgskostnader og bruksverdi.

Eiendelens balanseførte verdi nedskrives dersom balanseført verdi er høyere enn estimert gjenvinnbart beløp.

LEIEAVTALER

IFRS 16 angir prinsipper for innregning, måling, presentasjon og opplysninger om leieavtaler for hhv. leietaker og utleier i en leieavtale. IFRS 16 krever at leietaker innregner eiendeler og forpliktelser for de fleste vesentlige leieavtaler.

For å fastsette om en kontrakt inneholder en leieavtale er det vurdert om kontrakten overfører retten til å kontrollere bruken av en identifisert eiendel. Standarden medfører at husleiekostnaden ikke regnskapsføres som driftskostnad, men som avskrivning på bruksrett eiendel og rentekostnad på tilhørende renteforpliktelse. Balansen økes av bankens innregnede eiendeler (bruksrettigheter) og leieforpliktelser. Leieperioden vil bli beregnet basert på avtalens varighet tillagt eventuelle opsjonsperioder dersom disse med rimelig sikkerhet vil bli utøvet. Diskonteringsrente for husleiekontrakter fastsettes ved å anvende bankens marginale lånerente.

Banken har iht unntaksbestemmelsene i IFRS 16 valgt at kortsiktige leieavtaler (mindre enn 12 måneder) og leie av eiendeler med lav verdi ikke balanseføres. Banken behandler dermed kun husleieavtaler iht IFRS 16.

Banken har innregnet sine leieforpliktelser til nåverdien av de gjenværende leiebetalingene diskontert med marginal lånerente på tidspunktet for førstegangsanvendelse, samt innregnet tilhørende bruksrettighet til et beløp som reflekterer verdien av eiendelen ved førstegangsanvendelse.

Bankens bruksrett inngår i balanseposten varige driftsmidler, ref. note 11. Bankens leieforpliktelser inngår i balanseposten andre avsetninger.

SKATT

Skattekostnad består av betalbar skatt og endring i utsatt skatt. Utsatt skatt/skattefordel er beregnet på alle forskjeller mellom regnskapsmessig og skattemessig verdi på eiendeler og gjeld, samt underskudd til fremføring.

Utsatt skattefordel er regnskapsført når det er sannsynlig at banken vil ha tilstrekkelige skattemessige overskudd i senere perioder til å nyttiggjøre skattefordelen. Banken regnskapsfører tidligere ikke regnskapsført utsatt skattefordel i den grad det har blitt sannsynlig at banken kan benytte seg

av den utsatte skattefordelen. Likeledes vil selskapet redusere utsatt skattefordel i den grad banken ikke lenger anser det som sannsynlig at det kan nyttiggjøre seg av den utsatte skattefordelen.

Utsatt skatt og utsatt skattefordel er målt basert på forventet fremtidige skattesatser og skatteregler som gjelder på balansedagen, eller som med overveiende sannsynlighet ventes vedtatt, og som antas å skulle benyttes når den utsatte skattefordelen realiseres eller når den utsatte skatten skal gjøres opp.

Betalbar skatt og utsatt skatt er regnskapsført direkte mot egenkapitalen i den grad skattepostene relaterer seg til egenkapitaltransaksjoner, med unntak av fondsobligasjoner hvor skatteeffekten av rentekostnaden føres i ordinært resultat og konsernbidrag fra mor- eller søsterselskap som blir resultatført.

PENSJONSFORPLIKTELSER

Pensjonskostnader og -forpliktelser følger IAS 19 – Ytelser til ansatte. Veiledningen angir regnskapsmessig behandling av hhv innskuddsbaserte og ytelsesbaserte ordninger.

Banken omdannet i 2015 den kollektive ytelsesbaserte ordningen til innskuddsbasert ordning for alle ansatte. I tillegg har banken AFP ordning. For innskuddsordningen betaler banken innskudd til privat administrerte livs- og pensjonsforsikringsselskap. Banken har ingen ytterligere betalingsforpliktelser etter at innskuddene er betalt. Innskuddene kostnadsføres fortløpende og regnskapsføres som lønnskostnad. AFP ordningen behandles regnskapsmessig som innskuddsordningen.

FONDSOBLIGASJONSLÅN

Utstedte fondsobligasjoner hvor obligasjonseierne ikke kan kreve innfrielse (dvs evigvarende) og hvor banken ikke er forpliktet til å utbetale renter, tilfredsstiller ikke definisjonen av en finansiell forpliktelse og klassifiseres følgelig som egenkapital i balansen. Renter presenteres som en reduksjon av annen egenkapital, mens skatteeffekten av rentene presenteres som skattekostnad.

HENDELSER ETTER BALANSEDAGEN

Ny informasjon etter balansedagen om selskapets finansielle stilling på balansedagen er tatt hensyn til i årsregnskapet. Hendelser etter balansedagen som ikke påvirker selskapets finansielle stilling på balansedagen, men som vil påvirke selskapets finansielle stilling i fremtiden er opplyst om dersom dette er vesentlig.

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet med utgangspunkt i kontantstrømmer fra operasjonelle -, investerings-, og finansieringsaktiviteter etter direkte metode. Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter er definert som alle inn- og utbetalinger knyttet til utlans- og innskuddsvirksomheten mot kunder og kredittinstitusjoner, inn- og utbetalinger fra kortsiktige verdipapirer, samt utbetalinger generert fra omkostninger knyttet til den ordinære operasjonelle virksomheten. Investeringsaktiviteter er definert som kontantstrømmer fra langsiktige verdipapirtransaksjoner, - samt investeringer i driftsmidler og eiendommer. Kontantstrømmer fra opptak og nedbetaling av ansvarlige lån og obligasjonsgjeld og egenkapital er definert som finansieringsaktiviteter. Likvider omfatter kontanter og fordringer på Norges Bank.

ANVENDELSE AV ESTIMATER OG SKJØNNMESSIGE VURDERINGER

Estimater og skjønnsmessige vurderinger vurderes løpende og er basert på historisk erfaring og andre faktorer. For regnskapsformål benytter banken estimater og antagelser om fremtiden.

Regnskapsestimatene kan avvike fra de oppnådde resultater, men de er basert på beste estimat på tidspunktet for regnskapsavleggelsen. Estimater og antagelsene som har betydelig risiko for vesentlig å påvirke balanseført verdi av eiendeler eller forpliktelser er behandlet nedenfor. Nedenfor gjennomgås de mest vesentlige skjønnsmessige vurderingene, som bankens ledelse legger til grunn ved avleggelse av regnskapet.

NEDSKRIVNING PÅ UTLÅN OG GARANTIER

Banken gjennomgår utvalgte terskelverdier av bedriftsmarkedsporteføljen årlig. Store og spesielt risikable, samt misligholdte og tapsutsatte engasjementer gjennomgås kvartalsvis. Lån til privatpersoner gjennomgås når de er misligholdt og senest etter 90 dager, eller dersom de har en særdeles dårlig betalingshistorikk.

Bankens systemer for risikoklassifisering er omtalt under risikostyring. Banken foretar individuell vurdering av nedskrivningsbehovet dersom det foreligger kredittforringelse som kan identifiseres på enkeltengasjement, og kredittforringelsen medfører redusert fremtidig kontantstrøm til betjening av engasjementet. Eksempler på kredittforringelse vil være mislighold, konkurs, likviditet eller andre vesentlige finansielle problemer.

Nedskrivninger i steg 3 beregnes som forskjellen mellom lånets bokførte verdi og nåverdien av diskontert forventet kontantstrøm basert på effektiv rente.

Øvrige nedskrivninger i steg 1 og 2 baserer seg på tapestimater beregnet med grunnlag på 12 måneders og livslang sannsynlighet for mislighold (probability of default – PD), tap ved mislighold (loss given default – LGD) og eksponering ved mislighold (exposure at default – EAD).

Se note 15 for sensitivitetsberegninger.

VIRKELIG VERDI I IKKE AKTIVE MARKEDER

Virkelig verdi på finansielle instrumenter som ikke er notert i et aktivt marked (nivå 2 og 3) er verdsatt ved bruk av verdsettelsesteknikker, slike verdsettelsesteknikker vil være beheftet med usikkerhet. Verdsettelsesteknikker (for eksempel modeller) som er benyttet for å bestemme virkelig verdi er vurderes periodisk opp mot utvikling i verdi av lignende instrumenter, og gjennomførte transaksjoner i samme papir. I den grad det er praktisk mulig benyttes observerbare data, men på områder

som kredittrisiko volatilitet og korrelasjoner må det benyttes estimer. Endring i forutsetningene om disse faktorene kan påvirke virkelig verdi på finansielle instrumenter.

Se note 20 for spesifikk informasjon om bankens virkelig verdi vurderinger knyttet til finansielle instrumenter.

NOTE 2 – FINANSIELL RISIKO

Operasjonell risiko

Operasjonell risiko er risiko for tap som følge av utilstrekkelige/sviktende interne prosesser eller systemer, menneskelige feil eller eksterne hendelser. Da operasjonell risiko oppstår som en følge av bankens daglige drift, vil kvaliteten og etterlevelsen av alle bankens policyer, retningslinjer, detaljerte rutinebeskrivelser og arbeidsprosesser bestemme faktisk risikonivå.

Banken har etablert «Retningslinjer for rapportering av operasjonelle hendelser» for registrering og analyse av operasjonelle hendelser

Banken vurderer gjennom en årlig prosess bankens totale kapitalbehov, ICAAP. Prosessen med vurdering av bankens risiko og kapitalbehov er forankret i styrets og ledelsens rutiner for overordnet styring og kontroll.

Finanstilsynet har på generelt grunnlag påpekt at etterlevelsesrisikoen har økt i finansforetakene. Regelverket som finansforetakene skal etterleve er omfattende og på flere vesentlige områder. I Finanstilsynets SREP vurdering av banken i 2019 ble totalt kapitalbehov for operasjonell risiko vurdert til 0,3 prosent av konsolidert beregningsgrunnlag for pilar 1, tilsvarende 8,6 millioner kroner. ICAAP er tatt ut av bankens årsrapport, og blir en selvstendig Pilar III rapport.

Banken opererer under verdipapirkonsesjonen til Eika Kapitalforvaltning og kan derfor tilby finansielle rådgivningstjenester og salg av produkter som tilbys gjennom Eika Kapitalforvaltning.

Det er tegnet hensiktsmessige forsikringsordninger, samt utarbeidet relevante beredskapsplaner for å håndtere krisesituasjoner.

Strategisk risiko

Dette er risikoen for tap som følge av feilslåtte strategiske satsinger. Dette er risiko for tap som følge av feilslåtte strategiske satsinger, og tilpasninger til endringer i rammebetingelser og konkurranseforhold. Styret har særlig fokus på følgende forhold:

- Pressede marginer og tilpasning av kostnadene i forhold til inntjeningspotensialet.
- Strukturtilpasninger i sparebanksektoren som kan påvirke konkurransesituasjonen, strukturbetingede kostnader og alliansetilknytninger.

Omdømmerisiko

Dette er risiko for svikt i inntjening og kapitaltilgang på grunn av sviktende tillit og omdømme i markedet, det vil si hos kunder, motparter, aksjonærer og myndigheter. Bien Sparebank baserer sin virksomhet på tillit fra kunder, myndigheter og omverden ellers. Det er virksomhetskritisk at banken forvalter denne tilliten på en fullgod måte gjennom etisk opptreden, kompetent rådgivning og betryggende kontrollsystemer.

Likviditetsrisiko

Dette er risikoen for at banken ikke skal ha likviditet til å innfri sine forpliktelser ved forfall.

Styring av bankens likviditet baseres på styrets likviditetspolicy med tilhørende styringsrammer og fullmakter. Banken har etter styringsdokumentene lav risiko. I likviditetspolicyen er det blant annet fastsatt mål for likviditetsbuffer (LCR) iht. Finanstilsynets rapporteringsmal. Likviditeten følges opp daglig, beregnes og kontrolleres løpende i forhold til vedtatt strategi og rapporteres til alle styremøter. Det er angitt klare krav til tilgjengelig likviditet i forhold til forfallsstruktur på sertifikat- og obligasjonsgjeld.

Banken har stabile innskytere med god spredning i forhold til innskuddenes størrelse og fordeling på næringssektorer. Det vises for øvrig til avsnittet om Innskuddsutvikling i styrets beretning og note 24 og 25. Ved årsskiftet var innskuddsdekningen 94,2 %.

Likviditetsreserve består av en portefølje av obligasjoner, sertifikater eller pengemarkedsfond som er lett omsettelige og i det vesentligste kan deponeres i Norges Bank som grunnlag for låneadgang. Ved utgangen av året hadde porteføljen en anskaffelseskost på 1.044 millioner kroner inklusive 158 millioner kroner i pengemarkedsfond. I tillegg kommer innskudd i Norges Bank og oppgjørsbank på 76 millioner kroner.

Ved årsskiftet var 838 millioner kroner finansiert i obligasjonsmarkedet, hovedsakelig med tre til fem års løpetid og krav til spredning av forfallene for å redusere forfallsrisikoen. Forfallstruktur fremkommer av note 26. Banken har en oppgjørskreditt i DNB på 130 millioner kroner med årlig fornyelse.

Styret vurderer likviditetsrisikoen som begrenset. Videre vekst skal i det vesentligste baseres på innskudd fra kunder og plassering av boliglån innenfor 75 % av verdi i Eika Boligkreditt. Dette skal sikre at banken har en lav refinansieringsrisiko i obligasjonsmarkedet, selv i stressede situasjoner.

Kredittrisiko

Kredittrisiko er risiko for tap, samt risiko for ekstra kostnader knyttet til at bankens låne- og kredittkunder ikke oppfyller sine betalingsforpliktelser iht. avtaler. Kredittrisiko omfatter også tapsrisikoen knyttet til avgitte garantier for oppfyllelse av kunders forpliktelser. Kredittrisiko knyttet til bankens verdipapirbeholdning omhandles i policy for markedsrisiko.

Styret har fastsatt en overordnet strategi for kredittområdet som inneholder markeds- og vekstmål, som omfatter bransje og geografi, samt mål for lønnsomhet. Lønnsomhetsmålet skal ses i forhold til porteføljens risiko. Bankens risikoprofil er et resultat av bankens overordnede strategi, rammer og lovmessige krav for kredittområdet.

Styret har angitt at bankens kredittrisiko skal være lav/moderat. I denne vurderingen ligger risikoen for at banken ved bortfall av løpende betjeningsevne, reallokering av evt. andre likvide eiendeler, og realisasjon av etablerte sikkerheter skal lide tap som følge av sin utlånsvirksomhet. Generelt kreves sikkerhet for alle typer lån, med unntak av lønnskotokreditt.

Personmarkedet utgjør 89,0 prosent av bankens låneportefølje. Porteføljen er hovedsakelig boligfinansiering der det etter kredittåndboken normalt ikke gis lån utover 80 prosent av verdivurdering. Boliglån for unge (til og med 34 år) gis inntil 85 % av kjøpesum. I tillegg tilbyr banken seniorlån, LittExtra, med meget lav kredittrisiko, men med en levetidsrisiko basert på aktuarberegninger. Dette produktet utgjør 11,5 prosent av totalt utlån.

Summen av bankens innvilgede engasjementer til bedriftskunder skal maksimalt utgjøre 20 % av samlet utlån- og kredittportefølje. Ved utgangen av 2021 var denne andelen på 11,3 % inkludert EBK. For bedriftskunder skal banken som hovedregel kun yte lån og kreditter til kunder med virksomhet innenfor bankens primære geografiske virksomhetsområde, som er Oslo og omkringliggende kommuner.

Bedriftsmarkedet skal tilpasses kundegrupper som i størrelse, kompleksitet og bransje er i samsvar med den kompetanse banken har. Porteføljen skal i hovedsak utvikles innenfor følgende næringsområder:

- Eiendomsutvikling og drift, herunder utleie av fast eiendom utover egen bolig.
- Boligselskaper, borettslag/sameier etc.
- Frie yrker som leger, tannleger, advokater, arkitekter o.l.
- Tjenesteyting
- Organisasjoner
- Handelsvirksomhet

Største enkeltbransje i næringslivsporteføljen er eiendomsdrift som utgjør 62 % av totalt utlån til næringsliv. Av denne gruppen utgjør borettslag 6 %, utleie av bolig 44 % og eiendomsutvikling 46 %.

Innenfor bedriftsmarkedet gis lån normalt kun mot pant i fast eiendom innenfor grenser nedfelt i bankens kredittpolicy. I begrenset grad gis lån med pant i varelager og fordringsmasse.

Styret har øverste fullmaktsmyndighet i banken, og skal derfor jevnlig beslutte kredittsaker. Det skal til enhver tid foreligge en oppdatert oversikt over gjeldende fullmakter i banken for kredittområdet. Fullmaktene er individuelle, og innvilges etter faglige kompetanse og fullmaktshavers stilling. Fullmakten skal være spesifisert på beløp og risikoklasse.

Det gjennomføres delt saksbehandling innenfor kredittområdet ved at Eika Depotservice gjennomfører kontroll og diskontering av lån og kreditter. Banken har avtale med Modhi AS om misligholdsoppfølging og inkassotjenester. Utviklingen i mislighold og tapsvurdering gjennomgås månedlig og rapporteres kvartalsvis til styret. Overholdelse av styrets rammer for kredittrisiko og kvalitet i saksbehandlingen blir fulgt opp gjennom bankens internkontroll og inngår i den årlige lederbekreftelsen til styret.

Risikoklassifisering av kunder med lån og kreditter gjennomføres kontinuerlig, og følges opp hvert kvartal med rapportering til styret. Prinsippene for og resultatene av risikoklassifiseringen fremgår av note 14.

Styret vurderer organiseringen av kredittområdet og overvåking av kredittrisikoen som betryggende i forhold til den risiko som styret har definert.

Markedsrisiko

Dette er risikoen for tap som skyldes endringer i rente-, kurs- og valutativå i forhold til bankens eksponering innenfor de forskjellige virksomhetsområder.

Styret har fastsatt grenser for eksponering innenfor ovennevnte områder.

Banken har minimal renterisiko knyttet til kundeporteføljen. Banken kan raskt tilpasse både innskudds- og utlånsrenten ved endringer i det generelle rentenivået. Banken har i begrenset grad tidsinnskudd eller fastrentelån til kunder med løpetid over ett år. Dersom volumet av fastrentelån overstiger 50 millioner kroner skal det inngås rentebytteavtale.

Bankens portefølje av sertifikater, obligasjoner og rentefond er en funksjon av løpende likviditetsstyring og lovpålagte krav til likviditet. Styret har fastsatt rammer for sammensetning og styring av porteføljen med meget begrenset rente- og kredittrisiko.

Styret har fastsatt at banken ikke skal være eksponert i egenkapitalinstrumenter som egenkapitalbevis og aksjer/aksjefond.

Eika Boligkreditt AS (EBK) er ikke medregnet i ovennevnte ramme da banken etter gjeldende aksjonæravtale har et direkte ansvar for kapital og likviditet i forhold til bankens tilførte lånevolum.

Utviklingen i beholdningen av verdipapirer rapporteres hvert kvartal til styret. Nåværende eksponering fremgår av note 21.

Banken er valutakommisjonær for DNB. Valutarisiko er knyttet til beholdningen av utenlandske sedler, og vurderes som meget begrenset. Banken skal for øvrig ikke ta posisjoner i utenlandsk valuta. Banken tilbyr heller ikke valutalån til kunder.

Innenfor de rammer som styret har fastsatt vurderes markedsrisikoen som meget begrenset.

Konsentrasjonsrisiko

Dette er risikoen for at det oppstår en opphopning av eksponering mot en enkelt kunde, bransjer eller geografiske områder.

Samlet engasjement mot én enkelt kunde skal i henhold til loven og forskriftsdefinisjon ikke overstige 25 % av bankens netto ansvarlige kapital. Ansvarlig kapital vil variere over tid, og bankens policy er derfor at samlet engasjement mot en enkelt kunde primært ikke skal overstige 20 % av bankens ansvarlige kapital. Bankens største samlede engasjement var pr. 31.12.2021 på 84,5 millioner kroner.

Med stort engasjement forstås her engasjement mot en enkelt kunde som er større enn 10 % av bankens netto ansvarlige kapital. For å ivareta en god diversifisering skal hovedvekten av næringsporteføljen bestå av engasjementer som er mindre enn 10 % av bankens ansvarlige kapital.

Banken skal over tid ha maksimalt to kunder mellom 15 og 20 % av netto ansvarlig kapital, og maksimalt fem kunder mellom 10 og 15 % av netto ansvarlig kapital. Summen av store engasjementer skal ikke overstige 115 % av bankens ansvarlige kapital.

Styret aksepterer konsentrasjonsrisiko knyttet til geografi og bransje, da dette samlet sett vurderes å gi lavere risiko på grunn av kompetanse om hovedmarkedet og enkeltbransjer.

NOTE 3 – NETTO RENTE- OG KREDITTPROVISJONSINTEKTER

	2021	2020
Renter og lignende inntekter av utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner (amortisert kost)	-176	905
Renter og lignende inntekter av utlån til og fordringer på kunder (amortisert kost)	111.573	126.552
Renter og lignende inntekter av sertifikat, obligasjoner og andre rentebærende verdipapir (virkelig verdi)	7.306	9.049
Andre renteinntekter og lignende inntekter	- 173	- 283
Sum renteinntekter og lignende inntekter	118.530	136.223
Renter og lignende kostnader på gjeld til kredittinstitusjoner	706	2.583
Renter og lignende kostnader på innskudd fra og gjeld til kunder	26.031	40.811
Renter og lignende kostnader på utstedte verdipapirer	11.896	17.779
Renter og lignende kostnader på ansvarlig lånekapital	1.322	1.581
Renter og lignende kostnader på fondsobligasjonskapital	0	0
Andre rentekostnader og lignende kostnader	2.453	2.719
Sum rentekostnader og lignende kostnader	42.409	65.472
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter	76.121	70.750

NOTE 4 – SPESIFIKASJON AV PROVISJONSINTEKTER OG INTEKTER FRA BANKTJENESTER

	2021	2020
Garantiprovisjon	171	293
Formidlingsprovisjon	262	93
Betalingsformidling	5.601	5.293
Verdipapirforvaltning og – omsetning	2.103	1.917
Provisjon Eika Boligkreditt	12.144	8.900
Provisjon ved salg av forsikringstjenester	1.194	1.322
Andre provisjons- og gebyrinntekter	2.704	2.425
Sum provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	24.179	20.244

NOTE 5 – SPESIFIKASJON AV GEBYR- OG ANDRE PROVISJONSKOSTNADER OG KOSTNADER VED BANKTJENESTER

	2021	2020
Betalingsformidling, interbankgebyrer	3.357	3.584
Andre provisjonskostnader	2.112	2.122
Sum provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester	5.469	5.706

NOTE 6 – SPESIFIKASJON AV NETTO VERDIENDRING OG GEVINST/-TAP PÅ VALUTA OG FINANSIELLE INSTRUMENTER

	2021	2020
Netto gevinst/tap på utlån og fordringer	0	0
Netto gevinst/tap på sertifikat og obligasjoner	-2.180	-667
Netto gevinst/tap på aksjer og andre verdipapirer med variabel avkastning	725	3.149
Netto gevinst/tap på derivater	0	0
Netto gevinst/tap på valuta	547	434
Netto gevinst/tap på finansielle instrument	-908	2.916

NOTE 7 – UTBYTTE

	2021	2020
Inntekter av aksjer, andeler og andre egenkapitalinstrumenter	7.833	8.335
Inntekter av eierinteresser i tilknyttede foretak og felleskontrollert virksomhet	0	0
Inntekter av eierinteresser i konsernselskaper	0	0
Utbytte og andre inntekter av egenkapitalinstrumenter	7.833	8.335

NOTE 8 – PENSJONER

Banken er pliktig til å ha tjenestepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenestepensjon. Bankens pensjonsordninger tilfredsstiller kravene i denne lov. Alle ansatte i banken inngår i ny kollektiv innskudds-ordning fra utgangen av 2015 i tillegg til at de inngår i AFP-ordningen.

Resultatregnskap	2021	2020
Årets pensjonsopptjening driftspensjon	113	201
Rentekostnad på løpte pensjonsforpliktelser	-	-
Forventet avkastning på pensjonsmidler	-	-
Arbeidsgiveravgift	27	39
Netto pensjonskostnad	140	240
Pensjonskostnad tidligere ytelsesbaserte/drifts ordninger	-	-
Pensjonskostnad innskuddspensjonsordning	2.089	1.506
Pensjonskostnad innskuddsordning	138	283
Balanse	2021	2020
Pensjonsforpliktelse brutto	0	-715
Arbeidsgiveravgift	0	-137
Pensjonsforpliktelse	0	-852

Avsatt pensjon for 2020 var knyttet til tidligere banksjef. Ny banksjef har ikke pensjonsavtale, og tidligere avtaler er tilbakeført. Da avtalen er avsluttet ved utgangen av 2021 har banken valgt å ikke beregne / innregne effekten i henhold til IAS 19.

NOTE 9 – LØNN OG ANDRE PERSONALKOSTNADER

Lønn og generelle administrasjonskostnader	2021	2020
Lønn	24.212	18.735
Arbeidsgiveravgift og finansskatt	4.544	3.940
Pensjoner	2.407	1.789
Sosiale kostnader	1.380	1.430
Sum lønn og andre personalkostnader	32.544	25.894
Antall ansatte pr 31.12.	25	27
Antall årsverk pr 31.12.	24,4	26,7
Gjennomsnittlig antall årsverk i året	25,6	25,1

NOTE 10 – LÅN OG YTELSE TIL LEDENDE PERSONER

Ledergruppe	Lønn og honorarer	Annen godtgjørelse	Betalt pensjonspremie	Samlede ytelser	Lån
Adm. banksjef til sept 2021	1.970	34,7	209	2.213,7	9.130
Adm. banksjef fra sept 2021	1.650	40,9	226	1.916,9	4.152
Sum andre ledere	2.593	119,2	280	2.992,2	20.671
Sum ledergruppe	6.213	194,8	715	7.122,8	33.953

Lån til ansatte er gitt etter særskilte regler vedtatt av styret. Lån til adm. banksjef følger samme vilkår som øvrige ansatte. Det er ikke etablert bonusordning for 2021.

Lån til ansatte pr 31.12	2021
Utlån til ansatte	106 mill
Rentesats (1,5 %-poeng lavere enn for ordinære kunder)	0,9 %

	Lønn og honorarer	Annen godtgjørelse	Betalt pensjonspremie	Samlede ytelser	Lån
Styret					
Leder	235	0	0	235	4.668
Nestleder	170	2	0	172	0
Styremedlem AT	105	0	0	105	0
Styremedlem LWL	140	0	0	140	6.099
Styremedlem HD	110	0	0	110	0
Styremedlem	105	0	0	105	0
Ansattes valgt	110	0	0	110	0
Sum styret	975	2	0	977	10.767

NOTE 11 – VARIGE DRIFTSMIDLER

2021	Maskiner / Inventar	Bolig, hytte, tomt	IFRS 16 Bruksrett	Sum
Kostpris 01.01.2021	14.191	3.465	31.098	48.754
Tilgang				
Avgang				
Kostpris 31.12.2021	14.191	3.465	31.098	48.754
Akkumulerte avskrivninger 01.01.2021	13.471		4.146	17.618
Tilbakeførte avskrivninger på solgte driftsmidler				
Ordinære avskrivninger	256		4.146	4.403
Nedskrivning				
Akkumulert avskrivning 31.12.2021	13.727	0	8.293	22.021
Bokført verdi 31.12.2021	464	3.465	22.806	26.733
Avskrivningssats / levetid	3 – 5 år	Avskrives ikke	7,5 år	
Gjenværende levetid / leieperiode			5,5 år	

Banken har leasingavtale på to kopimaskiner, samt noe AV-utstyr. Banken har siden juni 2017 leid lokaler i Dronning Mauds gate 11. Banken betaler en årlig husleie på ca 3,5 millioner kroner pluss merverdiavgift. Det er ett år igjen av eksisterende leieavtale, og banken har rett til å leie i ytterligere fem år. Se også note 31.

2020	Maskiner / Inventar	Bolig, hytte, tomt	IFRS 16 Bruksrett	Sum
Kostpris 01.01.2020	14.191	3.465	31.098	48.754
Tilgang				
Avgang				
Kostpris 31.12.2020	14.191	3.465	31.098	48.754
Akkumulerte avskrivninger 1.1.2020	12.905		0	12.905
Tilbakeførte avskrivninger på solgte driftsmidler				
Ordinære avskrivninger	566		4.146	4.713
Nedskrivning				
Akkumulert avskrivning 31.12.2020	13.471	0	4.146	17.618
Bokført verdi 31.12.2020	720	3.465	26 952	31.137
Avskrivningssats / levetid	3 – 5 år	Avskrives ikke	7,5 år	
Gjenværende levetid / leieperiode			6,5 år	

NOTE 12 – ANDRE DRIFTSKOSTNADER

Andre driftskostnader	2021	2020
Kjøp eksterne tjenester	3.418	3.989
EDB kostnader	13.610	18.769
Kostnader leide lokaler	609	564
Kontorrekvisita, porto, telekostnader	1.374	1.483
Reiser	151	200
Markedsføring	274	419
Ekstern revisor	1.313	963
Andre driftskostnader	4.724	4.716
Sum andre driftskostnader	25.473	31.103

Spesifikasjon av revisjonshonorar:	2021	2020
* Lovpålagt revisjon	956	496
* Attestasjon	63	63
* Annen bistand, inkl IFRS og ligningspapirer	294	405
Sum revisjonshonorar inkl. mva	1.313	963

NOTE 13 – SKATT

Årets skattekostnad i resultatregnskapet består av betalbar skatt på årets inntekt justert med for mye/lite avsatt skatt i tidligere år, samt endring i utsatt skattefordel og utsatt skatt. Betalbar skatt i balansen består av skatt alminnelig inntekt. Utsatt skatt (utsatt skattefordel) i balansen består av skatt på netto skatteøkende (skattereduserende) midlertidige forskjeller pr. 31.12

Beregning av skattekostnad	2021	2020
Resultat før skattekostnad	36.115	31.253
a. Permanente forskjeller		
Ikke fradragsberettigede kostnader / ikke skattepliktige inntekt	-8.807	-9.526
b. Endring midlertidige forskjeller	3.690	6.905
Årets skattegrunnlag	30.997	28.632
Betalbar inntektskatt (skattesats 25 %)	7.749	7.160
Resultatført/avsatt slik:		
Inntektsskatt	7.749	7.160
For mye/lite beregnet utsatt skatt / betalbar skatt fjoråret	-207	2
Endring utsatt skatt	-922	-1.726
Sum skattekostnad	6.620	5.434

Oversikt over midlertidige forskjeller	2021	2020	Endring
Midlertidige forskjeller pr 31.12.			
Varige driftsmidler	-758	-739	19
Netto pensjonsforpliktelser	-3.063	-851	2.212
Gevinst- og tapskonto	613	765	152
Nedskrivning verdipapirer	-1.424	-307	1.117
Andre avsetninger	-10.590	-8.193	2.397
IFRS-innarbeiding gebyramortisering	0	-2.401	-2.401
IFRS 16	-452	-261	191
Grunnlag utsatt skatt+ / utsatt skattefordel-	-15.674	-11.987	3.687
Sum bokført utsatt skatt/utsatt skattefordel	-3.919	-2.997	922

Avstemming fra nominell til faktisk skattesats	2021
25% skatt av resultat før skatt	9.029
25% skatt av permanente forskjeller	-2.202
For mye/lite avsatt skatt tidligere år	-207
Skattekostnad i henhold til resultatregnskap	6.620

NOTE 14 – UTLÅN MM.

Virkelig verdi

Den bokførte verdi av bankens utlån er amortisert kost. Banken har en ramme for fastrentelån i egen balanse på inntil 50 millioner kroner, denne rammen er pr. 31.12.2021 utnyttet med 16,5 millioner kroner. Øvrige fastrentelån er overført til Eika Boligkreditt. Basert på dette antas lånenes bokførte verdi å samsvare godt med virkelig verdi.

Kasse-, drift- og brukskreditter

Inkludert i kasse-, drift- og brukskreditter inngår også seniorlånet LittExtra. Lånet er avdragsfritt og rente tillegges hovedstol under hele lånets løpetid. Lånet forfaller ved låntakers død eller permanent flytting fra den pantsatte bolig. Banken tar således en levetidsrisiko basert på aktuarberegninger. Disse lånene utgjør 602 millioner kroner, 16,4 % av utlånene, mot 620 millioner kroner i 2020. Rammelån som boligkreditter innenfor 70 % av boligens verdi, utgjør 586 millioner kroner mot 615 millioner kroner i 2020.

Store engasjement

Summen av store engasjement utgjorde 164,4 millioner kroner pr 31.12.2021, fordelt på to engasjementer. Bankens største engasjement var på 84,5 millioner kroner, noe som utgjør 17,8 % av ansvarlig kapital. Tilsvarende i 2020 var bankens største engasjement på 37 millioner kroner.

Risikoklassifisering av bankens utlån

Risikoklassifisering er en integrert del av bankens saksbehandlingssystem innenfor kredittområdet. Banken benytter en risikoklassifiseringsmodell for å avdekke risiko på kundenivå som aggregert gir en god oversikt over kvaliteten på bankens totale portefølje. Modellen som benyttes er utviklet på grunnlag av alle kredittaktive kunder i Eika-bankene. Modellen er felles for alle bankene i Eika og er utviklet i samarbeid med Bisnode, og er en sannsynlighetsbasert (PD – probability of default) risikoklassifiseringsmodell. Alle kunder som utgjør en risiko for tap skal risikoklassifiseres. Det vil si alle kunder med lån, kreditt eller garanti, samt kunder med overtrekk over 1.000 kroner.

Formålet med klassifiseringen er å ha et system som gir:

- løpende oversikt over risiko og tilbakebetalingsevne i utlånsporteføljen
- grunnlag for prioriteringer og handlinger som gjelder både portefølje og enkeltengasjement
- grunnlag for styring av utlånsporteføljen
- grunnlag for rapportering av tapspotensiale
- grunnlag for å følge opp risikorelaterte endringer i porteføljen over tid, herunder misligholdsutsatte kunder og kunders migrasjon mellom risikoklasser.

Oppdatering av risikoklassifisering på personmarked skjer automatisk månedlig for intern data og manuelt for ekstern data, eller ved behandling av ny kredittsak. Risikoklassifisering av bedriftskunder oppdateres automatisk månedlig for både intern og ekstern data. For øvrig oppdateres data manuelt ved intern gjennomgang og ved behandling av ny kredittsak.

Risikoklassifiseringen kan ikke overstyres av rådgiver. Ved manuelle oppdateringer er det forrige måneds data som legges til grunn for interne data mens eksterne data er oppdatert til og med dagen før forespørsel.

Bankens risikoklassifiseringsmodell beregner sannsynligheten for at en kunde går i mislighold i løpet av de neste 12 måneder. Sannsynligheten for mislighold avgjør hvilken risikoklasse kunden får, og modellen er delt inn i følgende risikoklasser:

Risikoklasse	Risiko
1 - 3	Lav
4 - 7	Middels
8 - 10	Høy
11	Mislighold
12	Tapsutsatt

For både person- og bedriftsmarked skal det som hovedregel kun innvilges kreditt til kunder med risikoklassifisering bedre enn 8. For kunder med risikoklassifisering fra 8 til 12 skal beslutningen fattes på et høyere fullmaktsnivå. Risikoen i bankens utlånsportefølje rapporteres kvartalsvis til styret.

Utlån til kunder fordelt på nivå for kredittkvalitet 2021

	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Herav utlån til virkelig verdi	Sum utlån
Pr. klasse finansielt instrument:					
Lav risiko (risikoklasse 1-3)	2.445.549	16.485	0		2.462.034
Middels risiko (risikoklasse 4-7)	544.155	201.665	0		745.820
Høy risiko (risikoklasse 8-10)	91.784	339.294	0		431.079
Kredittforringede (risikoklasse 11-12)	0	0	22.102		22.102
Sum brutto utlån	3.081.488	557.445	22.102	0	3.661.035
Nedskrivninger	-1.752	-6.290	-7.646		-15.689
Sum utlån til bokført verdi	3.079.736	551.155	14.456	0	3.645.346

Bien Sparebank Årsrapport 2021 iht IFRS

Personmarkedet	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Herav utlån til virkelig verdi	Sum utlån
Pr. klasse finansielt instrument:					
Lav risiko (risikoklasse 1-3)	2.329.768	15.004	0		2.344.772
Middels risiko (risikoklasse 4-7)	278.648	148.970	0		427.618
Høy risiko (risikoklasse 8-10)	57.239	219.265	0		276.505
Kredittforringede (risikoklasse 11-12)	0	0	22.102		22.102
Sum brutto utlån	2.665.655	383.239	22.102	0	3.070.996
Nedskrivninger	-453	-2.320	-7.646		-10.420
Sum utlån til bokført verdi	2.665.202	380.919	14.456	0	3.060.576

Bedriftsmarkedet	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Herav utlån til virkelig verdi	Sum utlån
Pr. klasse finansielt instrument:					
Lav risiko (risikoklasse 1-3)	115.781	1.481	0		117.263
Middels risiko (risikoklasse 4-7)	265.507	52.695	0		318.202
Høy risiko (risikoklasse 8-10)	34.545	120.029	0		154.574
Kredittforringede (risikoklasse 11-12)	0	0	0		0
Sum brutto utlån	415.833	174.206	0	0	590.039
Nedskrivninger	-1.299	-3.970	0	0	-5.269
Sum utlån til bokført verdi	414.534	170.236	0	0	584.770

Ubenyttede kreditter og garantier	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Herav utlån til virkelig verdi	Sum utlån
Pr. klasse finansielt instrument:					
Lav risiko (risikoklasse 1-3)	317.555	3.014	0		320.569
Middels risiko (risikoklasse 4-7)	25.441	816	0		26.257
Høy risiko (risikoklasse 8-10)	1.632	6.104	0		7.735
Kredittforringede (risikoklasse 11-12)	0	0	0		0
Sum brutto utlån	344.628	9.934	0	0	354.561
Nedskrivninger	-60	-44	-47	0	-151
Sum utlån til bokført verdi	344.568	9.890	-47	0	354.411

Utlån til kunder fordelt på nivå for kredittkvalitet 2020

	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Herav utlån til virkelig verdi	Sum utlån
Pr. klasse finansielt instrument:					
Lav risiko (risikoklasse 1-3)	2.686.813	28.234	0		2.715.047
Middels risiko (risikoklasse 4-7)	579.593	125.605	0		705.198
Høy risiko (risikoklasse 8-10)	76.742	180.387	0		257.129
Kredittforringede (risikoklasse 11-12)	8.723	19.265	23.332		51.320
Sum brutto utlån	3.351.871	353.491	23.332	0	3.728.694
Nedskrivninger	-1.408	-5.180	-4.673		-11.261
Sum utlån til bokført verdi	3.350.463	348.311	18.659	0	3.717.433

Personmarkedet	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Herav utlån til virkelig verdi	Sum utlån
Pr. klasse finansielt instrument:					
Lav risiko (risikoklasse 1-3)	2.612.575	26.753			2.639.328
Middels risiko (risikoklasse 4-7)	259.350	81.943			341.293
Høy risiko (risikoklasse 8-10)	49.830	111.807			161.637
Kredittforringede (risikoklasse 11-12)	8.722	16.269	23.332		48.323
Sum brutto utlån	2.930.477	236.772	23.332	0	3.190.581
Nedskrivninger	-254	-1.609	-4.673		-6.536
Sum utlån til bokført verdi	2.930.223	235.163	18.659	0	3.184.045

Bedriftsmarkedet	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Herav utlån til virkelig verdi	Sum utlån
Pr. klasse finansielt instrument:					
Lav risiko (risikoklasse 1-3)	74.238	1.481			75.719
Middels risiko (risikoklasse 4-7)	320.243	43.662			363.905
Høy risiko (risikoklasse 8-10)	26.912	68.580			95.492
Misligholdt og tapsutsatt (risikoklasse 11-12)	1	2.996			2.997
Sum brutto utlån	421.394	116.719		0	538.113
Nedskrivninger	-1.154	-3.571			-4.725
Sum utlån til bokført verdi	420.240	113.148		0	533.388

Bien Sparebank Årsrapport 2021 iht IFRS

Ubenyttede kreditter og garantier	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Herav utlån til virkelig verdi	Sum utlån
Pr. klasse finansielt instrument:					
Lav risiko (risikoklasse 1-3)	253.238	11.418			264.656
Middels risiko (risikoklasse 4-7)	55.444	2.654			58.098
Høy risiko (risikoklasse 8-10)	790	6.876			7.666
Misligholdt og tapsutsatt (risikoklasse 11-12)	7.781	921			8.702
Sum brutto utlån	317.253	21.869		0	339.122
Nedskrivninger	-32	-102			-134
Sum utlån til bokført verdi	317.221	21.767		0	338.988

Maksimal kreditteksponering 2021

	Brutto utlån	Nedskrivning steg 1	Nedskrivning steg 2	Nedskrivning steg 3	Ubenyttede kreditter	Garantier
Personmarkedet	3.070.996	-453	-2.320	-7.646	310.978	75
Næringssektor fordelt:						
Jordbruk, skogbruk og fiske	0	0	0	0	0	0
Industri	6.651	0	-61	0	0	255
Bygg, anlegg	141.985	-197	-145	0	20.076	0
Varehandel	6.882	-6	0	0	916	288
Transport og lagring	1.211	-1	0	0	0	77
Eiendomsdrift og tjenesteyting	372.860	-406	-1.738	0	7.670	3.153
Annen næring	60.449	-689	-2.025	0	9.212	1.862
Sum	3.661.035	-1.752	-6.290	-7.646	348.852	5.709

	Garantier	Nedskrivning steg 1	Nedskrivning steg 2	Nedskrivning steg 3	Maks kreditt-eksponering
Personmarkedet	75	-20	-27	-47	3.371.506
Næringssektor fordelt:					
Jordbruk, skogbruk og fiske	0	0	0	0	0
Industri	255	0	0	0	6.845
Bygg, anlegg	0	-28	0	0	161.690
Varehandel	288	-1	-1	0	8.079
Transport og lagring	77	0	0	0	1.288
Eiendomsdrift og tjenesteyting	3.153	-4	-2	0	381.532
Annen næring	1.862	-7	-15	0	68.818
Sum	5.709	-60	-44	-47	3.999.757

Maksimal kreditteksponering 2020

	Brutto utlån	Nedskrivning steg 1	Nedskrivning steg 2	Nedskrivning steg 3	Ubenyttede kreditter
Personmarkedet	3.190.582	-254	-1.609	-4.673	294.318
Næringssektor fordelt:					
Jordbruk, skogbruk og fiske					
Industri	6.957	-8			
Bygg, anlegg	102.323	-150	-203		4.680
Varehandel	7.478	-4	-4		1.080
Transport og lagring	979				
Eiendomsdrift og tjenesteyting	368.449	-337	-1.338		12.457
Annen næring	51.926	-655	-2.026		11.079
Sum	3.728.694	-1.408	-5.180	-4.673	323.614

	Garantier	Nedskrivning steg 1	Nedskrivning steg 2	Nedskrivning steg 3	Maks kreditt- eksponering
Personmarkedet	13.717	-13	-58		3.492.010
Næringssektor fordelt:					
Jordbruk, skogbruk og fiske					0
Industri	255				7.204
Bygg, anlegg		-2			106.648
Varehandel	532		-3		9.079
Transport og lagring	152				1.131
Eiendomsdrift og tjenesteyting	11.225	-11	-40		390.405
Annen næring	3.115	-5	-1		63.433
Sum	28.996	-31	-102	0	4.069.910

Fordeling av utlån og fordringer på kunder geografisk

Utlån	2021	2020
Oslo	2.348.379	2.370.497
Randsonen Oslo	1.151.387	1.339.992
Øvrig i landet	157.342	13.938
Utlandet	3.927	4.267
Brutto utlån	3.661.035	3.728.694

Spesifikasjon av utlånsporteføljen

	2021	2020
Kasse-, drifts- og brukskreditter	1.212.672	1.258.443
Byggelån	66.206	48.310
Nedbetalingslån	2.382.157	2.421.941
Brutto utlån og fordringer på kunder	3.661.035	3.728.694
Nedskrivning steg 1	-1.752	-1.408
Nedskrivning steg 2	-6.290	-5.180
Nedskrivning steg 3	-7.646	-4.673
Netto utlån og fordringer på kunder	3.645.346	3.717.432
Utlån formidlet til Eika Boligkreditt AS	1.571.529	1.296.739
Utlån inkl. Eika Boligkreditt AS	5.216.875	5.014.171

NOTE 15 – SENSITIVITET

Avsatte tap på utlån, kreditter og garantier	Bokførte nedskriv.	Scenario 1	Scenario 2	Scenario 3	Scenario 4	Scenario 5	Scenario 6
Steg 1	1.170	941	1.530	1.276	1.192	1.936	883
Steg 2	4.476	3.811	3.766	4.638	3.810	6.660	7.981

Tapsavsetningene i denne noten knytter seg til modellberegnete tapsavsetninger for engasjementer i steg 1 og 2, eventuelle tilleggsavsetninger og tapsavsetninger for engasjementer i steg 3 er holdt utenfor.

Beskrivelse av scenarioene:

Bokførte nedskrivninger:

Nedskrivninger i steg 1 og 2 som beregnet i nedskrivningsmodellen.

Scenario 1: Ingen påvirkning fra makromodell

Senarioet beskriver hvordan nedskrivningene vil se ut med en konstant "forventning til fremtiden". Det betyr at senarioet beskriver en forventning om "ingen endringer i økonomien" frem i tid. Senarioet kan med fordel benyttes til å vurdere konsekvensene av framtidsforventningene i de geografiske områder eller bransjer, som har større justeringer.

Scenario 2: Full løpetid på alle avtaler

Senarioet behandler alle fasiliteter med full løpetid og simulere hvordan nedskrivningen vil endres hvis alle fasiliteter anvender kontraktuell løpetid. Nedskrivningsmodellen benytter ellers for steg 1 ett års løpetid og for steg 2 en gjennomsnittlig forventet løpetid ved beregning av nedskrivninger.

Scenario 3: PD 12 mnd. økt med 10 %

Endringen, som følge av en 10 % stigning i sannsynligheten for default senarioet, viser effekten ved en isolertstigning i 12 mnd. PD. Effekten er en mulig endring i stegfordeling og justering av ratingbånd til beregning på PD liv-kurven for kunder i steg 2. Senarioet gjenberegner ikke PD liv som avledet faktor for ikke å ødelegge effekten ved isolert endringer av PD 12 mnd.

Scenario 4: PD 12 mnd. redusert med 10 %

Endringen, som følge av et 10% fall i sannsynligheten for default senarioet, viser effekten ved et isolert fall i 12 mnd. PD. Effekten er en mulig endring i stegfordelingen og justering av ratingbånd til beregning på PD liv-kurven for kunder i steg 2. Senarioet gjenberegner ikke PD liv som avledet faktor for ikke å ødelegge effekten ved isolert endringer av PD 12 mnd.

Scenario 5: LGD justert til å simulere 30 % fall i boligpriser

LGD, tap gitt mislighold, er endret slik at det simulerer en nedgang i boligpriser på 30 %, noe som vil gi betydelige tap ved realisasjon

Scenario 6: Forventning til fremtiden der nedsidescenarioet vektet 100 %

Senarioet beskriver hvordan nedskrivningene vil se ut med en "forventning til fremtiden" kun basert på nedsidescenarioet.

NOTE 16 – KREDITTFORRINGEDE LÅN

	2021	2020
Brutto engasjementer med over 90 dagers overtrekk - personmarked	22.102	23.571
Brutto engasjementer med over 90 dagers overtrekk - bedriftsmarked	0	0
Nedskrivninger i steg 3	-7.693	-4.673
Netto engasjementer med over 90 dagers overtrekk	14.409	18.898

Andre kredittforringede engasjementer

	2021	2020
Brutto kredittforringede, ikke misligholdte engasjement – PM	0	0
Brutto kredittforringede, ikke misligholdte engasjement – BM	0	0
Nedskrivninger i steg 3	0	0
Netto tapsutsatte engasjement	0	0

Banken har ingen engasjementer i steg 3 hvor det ikke er foretatt nedskrivning grunnet verdien på sikkerhetsstillelsen, og det var heller ingen engasjementer i 2020. Banken har totalt 10 lån som er merket med betalingslettelser. Totalt utgjør dette 31,8 millioner kroner. Alle lånene ligger i steg 2.

Kredittforringede engasjementer fordelt etter sikkerheter

	2021		2020	
	Beløp	%	Beløp	%
Engasjementer med pant i bolig/fritidseiendom	20.435	92,5 %	21.904	92,9 %
Engasjementer med pant i annen sikkerhet	0	0,0 %	0	0,0 %
Engasjementer til offentlig sektor	0	0,0 %	0	0,0 %
Engasjementer uten sikkerhet	1.667	7,5 %	1.667	7,1 %
Ansvarlig lånekapital	0	0,0 %	0	0,0 %
Sum kredittforringede engasjementer	22.102	100 %	23.571	100 %

Aldersfordeling på forfalte, men ikke nedskrevne utlån 31.12.2021

	Under 1 mnd	Over 1 – 3 mnd	Over 3 – 6 mnd	6 mnd. – 1 år	over 1 år	Sum forfalte utlån	Kredittforringede utlån	Sikkerhet for forfalte lån > 90 dg
Personmarked	397	0	14	45	22.043	22.499	22.102	20.898
Bedriftsmarked	25.678	0	0	0	0	25.678	0	0
Sum	26.074	0	14	45	22.043	48.177	22.102	20.898

NOTE 17 – NEDSKRIVNINGER OG TAP PÅ UTLÅN

Etter IFRS 9 er bankens utlån til kunder, ubenyttede kreditter og garantier gruppert i tre steg basert på misligholdssannsynlighet (PD) på innregningstidpunktet sammenlignet med misligholdssannsynlighet på balansedagen. Fordeling mellom steg foretas for det enkelte lån eller engasjement.

Tabellene under spesifiserer endringene i periodens nedskrivninger og brutto balanseførte utlån, garantier og ubenyttede trekkrettigheter for hvert steg, og inkluderer følgende element:

- Overføring mellom steg som skyldes endring i kredittrisiko, fra 12 måneders forventet kredittap i steg 1 til kreditt-tap over forventet levetid i steg 2 og steg 3.
- Økning i nedskrivninger ved utstedelse av nye utlån, ubenyttede kreditter og garantier
- Reduksjon i nedskrivninger ved fraregning av utlån, ubenyttede kreditter og garantier.
- Økning eller reduksjon i nedskrivninger som skyldes endringer i inputvariabler, beregningsforutsetninger, makroøkonomiske forutsetninger og effekten av diskontering.

Konstaterte tap

Konstaterte tap defineres som tap på et engasjement som er konstatert ved konkurs, ved stadfestet akkord, ved utleggsforretning som ikke har ført frem, ved rettskraftig dom, ved at banken har gitt avkall på engasjementet eller deler av dette, eller at engasjementet vurderes som tapt av banken. Lån som er fullt nedskrevet som følge av at tap er konstatert, fjernes fra balanseoppstillingen og inngår ikke i brutto utlån. Konstaterte tap og inngang på tidligere konstaterte tap føres over resultat etter hvert som de oppstår.

Overtatte eiendommer

Som ledd i behandlingen av misligholdte lån og garantier, overtar banken i en del tilfeller eiendeler som har vært gjenstand for sikkerhet for slike engasjement. Ved overtagelse verdsettes eiendelene til antatt markeds-verdi. Ev. tap/gevinst ved avhendelse eller revurdering av verdi på slike eiendeler føres som tap/reduksjon i tap på utlån.

Nedskrivning på utlån

Nedskrivninger på utlån til kunder – personmarkedet	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
	12 mnd. tap	Livstid tap	Livstid tap	Totalt
Nedskrivninger pr. 01.01.2021	254	3.467	4.673	8.393
Overføringer mellom steg:				
Overføringer til steg 1	28	-230	0	-203
Overføringer til steg 2	-35	1.299	0	1.264
Overføringer til steg 3	0	-1	9	8
Nedskrivninger på eksisterende lån	0	0	2.933	2.933
Nedskrivninger på nye utlån utbetalt i året	33	9	0	42
Utlån som er fraregnet i perioden	-86	-678	-94	-858
Konstaterte tap				0
Endret eksponering eller endringer i modell eller risikoparametre	117	46	113	276
Andre justeringer	143	266	11	421
Nedskrivninger personmarkedet pr. 31.12.2021	453	4.178	7.646	12.277

Bien Sparebank Årsrapport 2021 iht IFRS

Brutto utlån til kunder – personmarkedet	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
	12 mnd. tap	Livstid tap	Livstid tap	Totalt
Brutto utlån pr. 01.01.2021	2.930.475	236.771	23.335	3.190.581
Overføringer mellom steg:				
Overføringer til steg 1	39.454	-39.454	0	0
Overføringer til steg 2	-209.363	209.363	0	0
Overføringer til steg 3	-6	-21	26	0
Nye utlån utbetalt	640.428	66.140	32	706.600
Utlån som er fraregnet i perioden	-735.336	-89.561	-1.288	-826.185
Konstaterte tap				0
Brutto utlån til personmarkedet pr. 31.12.2021	2.665.652	383.239	22.105	3.070.996

Nedskrivninger på utlån til kunder – bedriftsmarkedet	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
	12 mnd. tap	Livstid tap	Livstid tap	Totalt
Nedskrivninger pr. 01.01.2021	1.154	1.714	0	2.868
Overføringer mellom steg:				
Overføringer til steg 1	68	-363	0	-294
Overføringer til steg 2	-121	1.450	0	1.329
Overføringer til steg 3	0	0	0	0
Nedskrivninger på nye utlån utbetalt i året	24	0	0	24
Utlån som er fraregnet i perioden	-178	-695	0	-873
Konstaterte tap				0
Endret eksponering eller endringer i modell eller risikoparametre	68	6	0	74
Andre justeringer	283	0	0	283
Nedskrivninger bedriftsmarkedet pr. 31.12.2021	1.299	2.112	0	3.411

Brutto utlån til kunder – bedriftsmarkedet	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
	12 mnd. tap	Livstid tap	Livstid tap	Totalt
Brutto utlån pr. 01.01.2021	421.393	116.720	0	538.113
Overføringer mellom steg:				
Overføringer til steg 1	42.589	-42.589	0	0
Overføringer til steg 2	-120.769	120.769	0	0
Overføringer til steg 3	0	0	0	0
Nye utlån utbetalt	185.681	1	0	185.682
Utlån som er fraregnet i perioden	-113.061	-20.695	0	-133.756
Konstaterte tap				0
Brutto utlån til bedriftsmarkedet pr. 31.12.2021	415.833	174.206	0	590.039

Bien Sparebank Årsrapport 2021 iht IFRS

Nedskrivninger på ubenyttede kreditter og garantier	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
	12 mnd. tap	Livstid tap	Livstid tap	Totalt
Nedskrivninger pr. 01.01.2021	32	102	0	134
Overføringer:				
Overføringer til steg 1	3	-35	0	-33
Overføringer til steg 2	-11	32	0	20
Overføringer til steg 3	0	0	47	47
Nedskrivninger på nye kreditter og garantier	11	2	0	13
Nedskrivninger på ubenyttede kreditter og garantier som er fraregnet i perioden	-8	-55	0	-62
Endret eksponering eller endringer i modell eller risikoparametre	-3	-1	0	-4
Andre justeringer	35	0	0	35
Nedskrivninger pr. 31.12.2021	60	44	47	151

Ubenyttede kreditter og garantier	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
	12 mnd. tap	Livstid tap	Livstid tap	Totalt
Brutto balanseførte engasjement pr. 01.01.2021	275.882	21.830	0	297.713
Overføringer:				
Overføringer til steg 1	1.983	-1.983	0	0
Overføringer til steg 2	-5.278	5.278	0	0
Overføringer til steg 3	0	0	0	0
Nye/endrede ubenyttede kreditter og garantier	93.409	0	0	93.409
Engasjement som er fraregnet i perioden	-21.369	-15.191	0	-36.560
Brutto balanseførte engasjement pr. 31.12.2021	344.628	9.934	0	354.561

Banken har i tillegg gjort en vurdering i forhold til eventuelle konsekvenser knyttet til pandemien som har påvirket oss de siste to årene. Dette har resultert i en tilleggsavsetning på 2,5 millioner kroner utover det som fremkommer modellmessig. Den ekstra avsetningen er beregnet med basis i kundenes næringsgruppe, beregnet sannsynlighet og nivå på sikkerheter. Tilleggsavsetningen er særlig knyttet til bedriftsmarkedet og boligutviklingsprosjekter. Selv om banken ikke har opplevd økt tap og mislighold med koronasituasjonen, vurderes det ved utgangen av året at situasjonen fortsatt er usikker med tanke på fremtidige effekter. Tilleggsavsetningen vurderes løpende sett opp mot overordnede risikoforhold og vurdering av de modellberegnete nedskrivningene.

Steg 3 nedskrivninger på utlån

	2021	2020
Steg 3 nedskrivninger 01.01.	4.673	0
Periodens konstaterte tap, hvor det tidligere er foretatt individuell nedskrivning	0	0
Økte steg 3 nedskrivninger i perioden	3.000	0
Nye steg 3 nedskrivninger i perioden	0	4.673
Tilbakeføring av individuelle nedskrivninger i perioden	-27	0
Individuelle nedskrivninger 31.12.	7.646	4.673

Steg 3 nedskrivninger på utlån fordelt på person/næring

	2021	2020
Personmarkedet	7.646	4.673
Næringssektor fordelt:		
Jordbruk, skogbruk, fiske	0	0
Industriproduksjon	0	0
Bygg og anlegg	0	0
Varehandel, hotell/restaurant	0	0
Transport, lagring	0	0
Finans, eiendom, forretningsmessige tjenester	0	0
Sosial og privat tjenesteyting	0	0
Individuelle nedskrivninger på utlån i alt	7.646	4.673

Tap på utlån

	2021	2020
Endring i perioden i steg 3 på utlån	2.973	4.673
Endring i perioden i steg 3 på garantier	0	0
Endring i perioden i forventet tap steg 1 og 2	687	-699
Konstaterte tap i perioden, der det tidligere er foretatt nedskrivninger i steg 3	0	0
Konstaterte tap i perioden, der det ikke er foretatt nedskrivninger i steg 3	9	13
Periodens inngang på tidligere perioders nedskrivninger	-367	-227
Periodens tapskostnad	3.302	3.759

NOTE 18 – GARANTIANSVAR OG FORPLIKTELSE

	2021	2020
Betalingsgarantier	3.764	13.334
Kontraktsgarantier	670	670
Lånegarantier	0	0
Andre garantier	1.275	1.425
Samlet garantiansvar overfor kunder	5.709	15.429
Garanti overfor Eika Boligkreditt	20.390	13.567
Sum garantiansvar	26.099	28.996
Likviditetsforpliktelse Eika Boligkreditt	0	0

Alle banker er pålagt å være medlem av Bankenes sikringsfond. Fondets formål er å sikre at norske banker til enhver tid kan oppfylle sine forpliktelser. Bankenes sikringsfond plikter å dekke tap inntil 2 millioner kroner som en innskyter har i en bank som er medlem av Bankenes sikringsfond. Avgift til innskuddsgarantifondet og krisetiltaksfondet for 2021 beløp seg til 1,98 millioner kroner, mot 2,13 millioner kroner i 2020.

Banken stiller garanti for lån som våre kunder har i Eika Boligkreditt (EBK). Bankens kunder har pr 31.12.21 lån for 1.572 millioner kroner hos EBK.

Garantibeløpet overfor EBK er todelt:

- Tapsgaranti: Den samlede tapsgaranti er begrenset til 1 % av bankens utlånsportefølje i EBK, minimum 5 millioner kroner eller 100 % av låneporteføljen hvis den er lavere enn 5 millioner kroner. Banken plikter å dekke 80 % av konstaterte tap på lån i portefølje formidlet til EBK, og EBK kan motregne overskytende del på 20 % i ubetalte provisjoner til alle eierbanker, proratarisk fordelt ut fra den enkelte banks andel av utlånsporteføljen på det tidspunkt tapet konstateres, i en periode på inntil 12 måneder fra tap konstateres.
- Saksgaranti: Gjelder for hele lånebeløpet fra banken anmoder om utbetaling til pantesikkerheter har oppnådd rettsvern.

Garantier til Eika Boligkreditt AS	2021	2020
Total andel av garantiramme		
Saksgaranti	4.657	600
Tapsgaranti	15.715	12.967
Sum garantiansvar Eika Boligkreditt	20.390	13.567

Banken har en likviditetsforpliktelse mot EBK. EBK har i sin risikostrategi krav om at overskuddslikviditeten minst skal dekke 75 % av likviditetsbehovet de nærmeste 12 måneder. I tillegg skal EBKs overskuddslikviditet være minst 6 % av innlånsvolumet. Likviditetsforpliktelsen er inngått i en Avtale om kjøp av OMF (Note Purchase agreement). Forpliktelsen om kjøp av OMF fra EBK utløses kun hvis markedssituasjonen er slik at EBK ikke kan finansiere likviditetsbehovet i OMF-markedet, og derfor må utstede obligasjoner direkte til eierbankene. Pr. 31.12.2021 var likviditetsforpliktelsen til EBK beregnet til 0 kroner.

Banken har også en avtale med EBK om kapitalstøtte. Kapitalstøtten inntreffer hvis EBK har behov for ansvarlig kapital for å nå sitt kapitalmål på 11 %. Banken er forpliktet til å delta i emisjoner forholdsmessig etter tilført lånevolum.

	2021		2020	
Garantier fordelt geografisk	Beløp	%	Beløp	%
Oslo	26.099	100,0	28.007	96,6
Randsonen Oslo	0	0,0	988	3,4
Øvrig i landet	0	0,0	0	0,0
Sum garantier	26.099	100,0	28.995	100,0

NOTE 19 – KATEGORIER AV FINANSIELLE INSTRUMENTER

2021	Amortisert kost	Virkelig verdi over resultatet	Virkelig verdi over utvidet resultat	Totalt
Finansielle eiendeler				
Konter og kontantekvivalenter	2.198			2.198
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner og sentralbanken	136.413			136.413
Utlån til og fordringer på kunder	3.645.346			3.645.346
Sertifikat, obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer med fast avkastning		885.973		885.973
Aksjer, andeler og andre verdipapirer med variabel avkastning		157.251	133.468	290.720
Finansielle derivater	0			0
Sum finansielle eiendeler	3.783.958	1.043.224	133.468	4.960.650
Finansiell gjeld				
Gjeld til kredittinstitusjoner	70.639			70.639
Innskudd fra og gjeld til kunder	3.448.022			3.448.022
Gjeld ved utstedelse av verdipapirer	838.334			838.334
Ansvarlig lånekapital	50.332			50.332
Finansielle derivater	0			0
Sum finansiell gjeld	4.407.328	0	0	4.407.328

2020	Amortisert kost	Virkelig verdi over resultatet	Virkelig verdi over utvidet resultat	Totalt
Finansielle eiendeler				
Konter og kontantekvivalenter	2.028			2.028
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner og sentralbanken	179.076			179.076
Utlån til og fordringer på kunder	3.717.432			3.717.432
Sertifikat, obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer med fast avkastning		900.916		900.916
Aksjer, andeler og andre verdipapirer med variabel avkastning		96.527	135.884	232.411
Finansielle derivater	0			0
Sum finansielle eiendeler	3.898.536	997.443	135.884	5.031.863
Finansiell gjeld				
Gjeld til kredittinstitusjoner	132.613			132.613
Innskudd fra og gjeld til kunder	3.492.162			3.492.162
Gjeld ved utstedelse av verdipapirer	832.938			832.938
Ansvarlig lånekapital	50.290			50.290
Finansielle derivater	0			0
Sum finansiell gjeld	4.508.002	0	0	4.508.002

NOTE 20 – VIRKELIG VERDI FINANSIELLE INSTRUMENTER

	2021		2020	
	Balanseført verdi	Virkelig verdi	Balanseført verdi	Virkelig verdi
Eiendeler bokført til amortisert kost				
Kontanter	2 198	2 198	2.028	2.028
Utlån og fordringer på kredittinstitusjoner og sentralbanker	136 413	136 413	179.076	179.076
Utlån til kunder	3 645 346	3 645 346	3.717.432	3.717.432
Sum eiendeler vurdert til amortisert kost	3.783.958	3.783.958	3.898.536	3.898.536
Gjeld bokført til amortisert kost				
Innskudd fra kunder	3 448 022	3 448 022	3.492.162	3.492.162
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	838 334	842 878	832.938	832.938
Ansvarlig lånekapital	50 332	50 920	50.290	50.290
Sum gjeld vurdert til amortisert kost	4.336.689	4.341.821	4.375.389	4.375.389

Gjeld stiftet ved utstedelse verdipapirer og ansvarlig lånekapital vurdert til amortisert kost oppgis i tabellen med virkelig verdi basert på omsetningskurser.

Nivåfordeling finansielle instrumenter	NIVÅ 1 Kvoterte priser i aktive markeder	NIVÅ 2 Verdsettings- teknikk basert på observerbare markedsdata	NIVÅ 3 Verdsettings- teknikk basert på ikke observerbare markedsdata	Total
2021				
Verdipapirer til virkelig verdi over resultatet		1.043.224		1.043.224
Verdipapirer til virkelig verdi over utvidet resultat			133.468	133.468
Sum eiendeler	0	1.043.224	133.468	1.176.692

	Virkelig verdi over utvidet resultat	Virkelig verdi over resultatet
Avstemming av nivå 3		
Inngående balanse	135.883	0
Korrigerings	-141	
Realisert gevinst resultatført		0
Urealisert gevinst og tap resultatført		0
Urealisert gevinst og tap i andre resultatkomponenter	2.303	0
Investering	291	0
Salg	-4.867	0
Utgående balanse	133.468	0

	2021 Kursendring			
	-20 %	-10 %	10 %	20 %
Sensitivitetsanalyse for verdsettelse i nivå 3				
Verdipapir til virkelig verdi over resultatet	0	0	0	0
Verdipapir til virkelig verdi over utvidet resultat	106.775	120.121	146.815	160.162
Sum eiendeler	106.775	120.121	146.815	160.162

Virkelig verdimålinger og –opplysninger klassifisert etter nivå

Verdsettelsesnivå angir nivået på verdsettelsesmetoden som er brukt for å fastsette virkelig verdi.

I Nivå 1 er verdien fastsatt ut fra kvoterte priser i aktive markeder.

I Nivå 2 er verdien utledet fra kvoterte priser, eller beregnede markedsverdier. I størst mulig grad brukes observerbare relevante markedsdata, i liten grad brukes bankens egne estimater.

Nivå 3 er verdier som ikke er basert på observerbare markedsdata. Banken bruker ulike metoder og gjør forutsetninger basert på markedsforholdene som eksisterer hver balansedag. For aksjer som ikke handles i et regulert marked kan det benyttes siste omsatte kurs, alternativt bokført verdi av egenkapital. En hyppig brukt metode for å beregne virkelig verdi på finansielle instrumenter er diskontert verdi på fremtidige kontantstrømmer.

Verdsettelsen av Eika Boligkreditt AS er basert på en vurdering av egenkapitalen i selskapet. Verdsettelsen av Eika Gruppen AS tar utgangspunkt i en verdivurdering av de enkelte selskapene som inngår i gruppen, og en samlet verdi for konsernet totalt, basert på relevante verdsettelsesmetoder. Denne verdivurderingen blir vurdert opp imot sist kjente emisjons- og/eller omsetningskurs, hensyntatt bankens egne vurderinger av hendelser frem til balansedagen. Til sammen utgjør disse aksjene 123 millioner kroner av totalt 133 millioner kroner i Nivå 3.

Det har ikke vært endring i verdsettelsesmetoder eller skjedd noen overføringer mellom nivåene i løpet av rapporteringsperioden.

NOTE 21 – SERTIFIKATER OG OBLIGASJONER

Bankens obligasjoner er klassifisert til virkelig verdi over resultat.

2021	Kostpris	Virkelig verdi	Bokført verdi
Obligasjonsportefølje			
Stat / statsgaranterte	32.462	32.020	32.020
Kommune / fylke	325.125	325.665	325.665
Bank og finans	306.580	306.673	306.673
Obligasjoner med fortrinnsrett	222.049	221.615	221.615
Industri			
Sum obligasjonsportefølje	886.216	885.973	885.973
Herav børsnoterte verdipapir			
2020	Kostpris	Virkelig verdi	Bokført verdi
Obligasjonsportefølje			
Stat / statsgaranterte	30.394	30.221	30.221
Kommune / fylke	472.563	474.871	474.871
Bank og finans	190.740	190.785	190.785
Obligasjoner med fortrinnsrett	205.307	205.039	205.039
Industri			0
Sum obligasjonsportefølje	899.004	900.916	900.916
Herav børsnoterte verdipapir			

Obligasjonsporteføljen er verdsatt til virkelig verdi og løpende endring i verdiene blir bokført over ordinært resultat og vist i "totalresultatet" som "endring på finansielle eiendeler tilgjengelig for salg". Realisert gevinst/tap ved salg av obligasjoner blir resultatført.

Pantsatte verdipapirer i Norges Bank

Markedsverdien og pålydende verdi av pantsatte verdipapirer utgjør ved utgangen av året 516 millioner kroner. Låneverdi fratrasket haircut er 497 millioner kroner.

NOTE 22 – AKSJER, EGENKAPITALBEVIS OG FOND TIL VIRKELIG VERDI OVER RESULTATET

Pengemarkedsfond:

	Antall	Anskaffelse	Bokført verdi
Eika Likviditet	21.031	21.403	21.241
Eika Sparebank	74.832	76.179	75.930
Eika Pengemarked	58.504	60.000	60.081
Totalt pengemarkedsfond		157.582	157.251

NOTE 23 – AKSJER OG EGENKAPITALBEVIS TIL VIRKELIG VERDI OVER UTVIDET RESULTAT

Aksjer:

		Antall	Anskaffelse	Bokført verdi	Mottatt utbytte
885621252	Eika BoligKreditt	17.833.500	70.053	75.361	2.128
979319568	Eika Gruppen AS	283.637	11.118	47.934	5.601
916148690	Spama AS	102	10	156	20
979391285	EiendomsKreditt	15.111	1.552	1.840	81
	SDC AF 1993 H. A	2.291	1.774	1.141	
918713867	Eika VVB AS	1.090	4.328	5.929	
821083052	VN Norge AS	1	-	1.013	
	Visa Norge Holding 1 AS	-	-	92	
	SUM		88.836	133.468	7.833

Endringer i 2021:

	Aksjer
Inngående balanse	135.883
Tilgang 2021	291
Avgang 2021	-4.867
Verdiendringer ført over utvidet resultat	2.303
Korrigerings	-141
Netto urealisert gevinst ved verdiregulering	0
Utgående balanse	133.468

NOTE 24 – GJELD TIL KREDITTINSTITUSJONER OG INNSKUDD FRA OG GJELD TIL KUNDER

Gjeld og gjennomsnittlig rente 31.12	2021		2020	
Alle poster er i valuta NOK	Beløp	Rente	Beløp	Rente
Gjeld til kredittinstitusjoner				
Innlån fra kredittinstitusjoner til amortisert kost	70.639		132.613	
Sum gjeld til kredittinstitusjoner	70.639	0,58 %	132.613	1,37 %

Den gjennomsnittlige effektive renten fremkommer som avkastning gjennom året fordelt på gjennomsnittlig beholdning.

Gjeld til kredittinstitusjoner består av et KFS-lån og innskudd fra andre banker på totalt 40,6 millioner kroner. KFS-lånet er pålydende 30 millioner kroner og har ISIN NO 001 0820996, med forfall 11.05.2022.

NOTE 25 – INNSKUDD FRA KUNDER PÅ SEKTORER, NÆRINGER OG GEOGRAFISKE OMRÅDER

	2021	2020
Lønnstakere	2.004.128	1.929.395
Jordbruk, skogbruk og fiske	5.896	6.166
Industri	8.353	6.822
Bygg, anlegg	50.248	49.091
Varehandel	92.483	61.865
Transport og lagring	44.109	43.822
Eiendomsdrift og tjenesteyting	251.666	746.482
Annen næring	991.139	648.519
Sum innskudd	3.448.022	3.492.162

	2021	2020
Oslo	2.384.733	2.367.052
Randsonen Oslo	778.897	984.535
Øvrig i landet	254.641	103.973
Utlandet	29.751	36.602
Sum innskudd	3.448.022	3.492.162

NOTE 26 – SERTIFIKAT- OG OBLIGASJONSLÅN OG ANSVARLIG KAPITAL

Obligasjonslån				Bokført verdi		
Lånetype/ISIN	Låneopptak	Siste forfall	Pålydende	2021	2020	Rentevilkår
NO0010766587	02.06.2016	02.06.2021	44.000	0	44.064	3m Nibor + 144 bp
NO0010823990	11.06.2018	11.07.2023	100.000	100.351	100.272	3m Nibor + 93 bp
NO0010781107	19.12.2016	20.12.2021	52.000	0	52.029	3m Nibor + 130 bp
NO0010788938	14.03.2017	14.03.2022	26.000	26.022	75.049	3m Nibor + 103 bp
NO0010799349	27.06.2017	27.09.2022	95.000	95.025	95.015	3m Nibor + 0,95 bp
NO0010814007	12.01.2018	12.01.2023	100.000	100.351	100.271	3m Nibor + 0,94 bp
NO0010873789	22.01.2020	22.01.2025	85.000	85.247	65.137	3m Nibor + 0,755 bp
NO0010835382	30.10.2018	15.01.2024	100.000	100.349	100.272	3m Nibor + 0,95 bp
NO0010848575	26.03.2019	26.07.2024	100.000	100.310	100.238	3m Nibor + 0,96 bp
NO0010890916	18.08.2020	18.08.2025	80.000	80.167	100.153	3m Nibor + 0,97 bp
NO0010920655	21.01.2021	21.01.2026	100.000	100.284	0	3m Nibor + 0,70 bp
NO0011016032	03.06.2021	03.08.2026	50.000	50.114	0	3m Nibor + 0,66 bp
Over/Underkurs				114	437	
Sum obligasjonslån				838.333	832.938	

Ansvarlig lån				Bokført verdi		
Lånetype/ISIN	Låneopptak	Siste forfall	Pålydende	2021	2020	Rentevilkår
NO0010849482	10.04.2019	10.04.2024	50.000	50.332	50.290	3m Nibor + 220 bp
Sum ansvarlig lån				50.332	50.290	

Endringer i verdipapirgjeld i perioden	Balanse 31.12.2020	Emittert	Forfalt/ innløst	Øvrige endringer inkl tilbakekjøp	Balanse 31.12.2021
Obligasjonsgjeld	832.938	170.000	-165.000	395	838.333
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	832.938	170.000	-165.000	395	838.333
Ansvarlig lån	50.290	0	0	43	50.332
Sum ansvarlig lån	50.290	0	0	43	50.332

NOTE 27 – SPESIFIKASJON AV ANNEN GJELD

	2021	2020
Betalbar skatt	7.749	7.160
Avsatt SDC kostnad	6.700	6.700
Øvrig gjeld	12.951	7.406
Leverandørgjeld	1.065	1.053
Skyldige offentlige avgifter	2.787	348
Avsatt til utbytte	0	0
Sum annen gjeld	31.252	22.667

NOTE 28 – KAPITALDEKNING

Banken har følgende målsettinger for kapitalstyring:

- Overholde myndighetskrav til kapitaldekning
- Sikre bankens evne til å fortsette som en solid frittstående bank
- Opprettholde en tilstrekkelig kapitalbase for å understøtte en sunn utvikling av bankens hovedvirksomhet, og at prisen på finansiering er på et akseptabelt nivå.
- For å oppnå målsettingene skal banken til enhver tid ha en kapitaldekning, en kjernekapitaldekning og en ren kjernekapitaldekning som oppfyller kravene med god margin.

Dette inkluderer bankspesifikt pilar 2 påslag og egen styringsbuffer.

Banken har en tilstrekkelig kapitaldekning til å oppnå sine målsettinger.

	2021	2020
Innskutt Egenkapital	172.444	172.444
Overkursfond	141.703	141.703
Annen egenkapital	178.667	156.480
Sum egenkapital	492.814	470.627
Fradrag for forsvarlig verdsetting	-1.177	0
Fradrag for ansvarlig kapital i andre finansinstitusjoner	-86.088	-93.689
Sum ren kjernekapital	405.549	376.938

Fondsobligasjoner	30.000	30.000
Fradrag for ansvarlig kapital i andre finansinstitusjoner	-	-
Sum kjernekapital	435.549	406.938
Ansvarlig lånekapital	50.000	50.000
Sum tilleggskapital	50.000	50.000
Netto ansvarlig kapital	485.549	456.938

Bien Sparebank Årsrapport 2021 iht IFRS

	2021	2020
Eksporeringskategori (beregningsgrunnlag etter risikovekt)		
Stater	0	0
Lokal regional myndighet	49.659	87.598
Offentlig eide foretak	-	-
Institusjoner	78.829	49.139
Foretak	62.653	57.994
Massemarked	-	-
Pantesikkerhet eiendom	1.589.450	1.599.171
Forfalte engasjementer	14.475	19.222
Høyrisiko-engasjementer	45.698	71.357
Obligasjoner med fortrinnsrett	22.162	20.549
Fordring på institusjoner og foretak med kortsiktig rating	14.059	22.108
Andeler i verdipapirfond	44.061	25.036
Egenkapitalposisjoner	49.180	46.969
Øvrige engasjementer	92.993	60.290
CVA-tillegg	-	-
Sum beregningsgrunnlag for kredittrisiko	2.063.219	2.059.433
Beregningsgrunnlag for operasjonell risiko	190.382	182.424
Sum beregningsgrunnlag	2.253.600	2.241.857
Kapitaldekning	21,55 %	20,38 %
Kjernekapitaldekning	19,33 %	18,15 %
Ren kjernekapitaldekning	18,00 %	16,81 %
Uvektet kjernekapitalandel i %	8,61 %	7,90 %

Konsolidering av samarbeidende grupper

Banken har ved utgangen av året en eierandel på 1,15 % i Eika Gruppen AS og på 1,46 % i Eika Boligkreditt AS.

	2021	2020
Ren kjernekapital	487.450	467.903
Kjernekapital	526.965	507.936
Ansvarligkapital	588.940	570.578
Beregningsgrunnlag	2.852.169	2.874.369
Kapitaldekning	20,65 %	19,85 %
Kjernekapitaldekning	18,48 %	17,67 %
Ren kjernekapitaldekning	17,10 %	16,28 %
Uvektet kjernekapitalandel	7,76 %	7,27 %

NOTE 29 – LIKVIDITETSRISIKO

Bankens innskuddskunder kan i praksis på kort varsel disponere sin innskuddskapital. Derimot vil bankens lånekunder ønske langsiktig finansiering og kredittrammer.

Banken har i praksis ansvaret for en betydelig likviditetsrisiko og forsøker bevisst å redusere likviditetsrisikoen på kort og lang sikt. Etablerte ordninger med lån i Norges Bank, trekkrettigheter, obligasjons- og sertifikatlån i finansmarkedet er nødvendige kapitalkilder for å fylle likviditetsgapet mellom utlån og normale kundeinnskudd. Det er også avtalt lån via store norske kredittinstitusjoner. Med bakgrunn i det til tider usikre finansmarkedet, har norske myndigheter etablert ulike tiltakspakker for bankene. Banken vil benytte muligheten til å skaffe langsiktig kapital via obligasjonslån og/eller finansinstitusjoner, eller overføre deler av utlånsporteføljen til Eika Boligkreditt. For omtale av likviditetsrisiko vises til note 2.

Tabellen nedenfor viser oversikt over forfall på eiendeler og gjeld.

	< 1 mnd.	1–3 mnd.	3–12 mnd.	1–5 år	Over 5 år	På forespørsel	Sum
Kontanter og kontantekvivalenter						2.198	2.198
Utlån til og fordringer på kredittinstit og sentralbank						136.413	136.413
Netto utlån til og fordringer på kunder	228.300	63.376	223.901	371.733	2.758.037		3.645.347
Obligasjoner, sertifikat og lignende	0	115.184	349.351	421.438			885.973
Finansielle derivater							0
Øvrige eiendeler						290.720	290.720
Sum eiendeler	228.300	178.561	573.251	793.170	2.758.037	429.331	4.960.651
Gjeld til kredittinstitusjoner		110	30.110			40.590	70.809
Innskudd fra og gjeld til kunder		240.409	69.611			3.138.002	3.448.022
Obligasjongjeld	2.293	27.089	104.345	734.704	630		869.061
Øvrig gjeld						66.428	66.428
Ansvarlig lånekapital	354		1.061	52.123		66	53.604
Fondsobligasjon som EK							
Ubenyttede trekkrettigheter og ikke utbetalte lånetilsagn	36.490					348.852	385.342
Sum forpliktelser	39.136	267.607	205.127	786.827	630	3.593.939	4.893.266

Kasse-, drifts- og rammekreditter er klassifisert som lån med løpetid under 1 måned. For nedbetalingslån er avdraget fordelt etter forfallsstruktur. Innskudd fra kunder uten avtalt løpetid er klassifisert som en gjeldspost på forespørsel. LCR er pr 31.12.21 beregnet til 197 %.

NOTE 30 – RENTERISIKO

Banken har ikke renterisiko på innskudd og utlån i og med at banken i liten grad yter lån eller innskudd med fast rente. Det vil si at rentereguleringstidspunktene for innskudd og utlån kan være sammenfallende. Renterisikoen er derfor knyttet til bankens obligasjonsportefølje. Durasjonen på sertifikat- og obligasjonsporteføljen var ved årsskiftet 0,14.

Bankens styre har fastsatt maksimale rammer for bankens renterisiko og handel med verdipapirer. Styret har fastsatt en durasjon på maksimalt 0,4 som total renteeksponering i sertifikat- og obligasjonsporteføljen. Det foretas løpende kontroll av at virksomheten holdes innenfor disse rammer.

	< 1 mnd.	1–3 mnd.	3–12 mnd.	1–5 år	Over 5 år	Uten rente-binding	Sum
Konter og kontantekvivalenter						2.198	2.198
Utlån til og fordringer på kredittinstit. og sentralbanker						136.413	136.413
Netto utlån til og fordringer på kunder				16.548		3.628.798	3.645.346
Obligasjoner, sertifikat og lignende	173.675	712.298					885.973
Finansielle derivater							0
Øvrige eiendeler						326.805	326.805
Sum eiendeler	173.675	712.298	–	16.548	–	4.094.215	4.996.736
Gjeld til kredittinstitusjoner		30.049				40.590	70.639
Innskudd fra og gjeld til kunder	105.991	164.418	69.611			3.108.002	3.448.022
Obligasjonsgjeld		838.334					838.334
Finansielle derivater							0
Øvrig gjeld						66.428	66.428
Ansvarlig lånekapital	50.332						50.332
Sum gjeld	156.323	1.032.801	69.611	–	–	3.215.021	4.473.756
Netto renteeksponering eiendeler og gjeld	17.351	–320.503	–69.611	16.548	–	879.194	522.980

Renterisiko pr 31.12.21

Eiendeler	Eksposering	Renteløpetid	Renterisiko ved 1% endring
Utlån til kunder med flytende rente	3.628	0,12	(4,4)
Utlån til kunder med rentebinding	17	5,00	(0,9)
Rentebærende verdipapirer	886	0,15	(1,3)
Øvrige rentebærende eiendeler	134	0,10	(0,1)
Gjeld			
Innskudd med rentebinding	494	0,30	1,5
Flytende innskudd	2.954	0,15	4,4
Verdipapirgjeld	918	0,15	1,4
Øvrig rentebærende gjeld	69	0,10	0,1
Utenom balansen			
Renterisiko i derivater (aktivasikring)	0	-	-
Renterisiko i derivater (passivasikring)	0	-	-
Sum renterisiko			0,7

NOTE 31 – LEIEAVTALER

Leieavtaler iht IFRS 16 ble implementert fra 01.01.2020. Banken holder til i lede lokaler i Oslo. Det er 5,5 år igjen av leieavtalen, og det er brukt lineær avskrivningsmetode. Bruksretteiendeler er kategorisert og presentert i note 11 Varige driftsmidler.

Udiskonterte leieforpliktelser og forfall av betalinger	Bygninger	Annet
Mindre enn 1 år	4.151	
1-2 år	4.151	
2-3 år	4.151	
3-4 år	4.151	
4-5 år	4.151	
Mer enn 5 år	2.076	
Totale udiskonterte leieforpliktelser 31.12.2021	22.831	

Endringer i leieforpliktelser	2021	2020
Leieforpliktelse 01.01	27.213	31.098
Nye/endrede leieforpliktelser innregnet i perioden		
Betaling av hovedstol	-4.212	-4.182
Betaling av renter	257	297
Rentekostnad tilknyttet leieforpliktelser		
Totale leieforpliktelser 31.12.2021	23.258	27.213

Gjennomsnittlig diskonteringsrente på husleieavtaler er ca. 1,0 %. Diskonteringsrenten er satt til bankens marginale lånerente, det vil si den rentesats banken måtte betale for å låne, med tilsvarende sikkerhet, de midler som er nødvendige for å anskaffe en eiendel lik bruksretteiendelen.

Beløp i resultatregnskapet	2021	2020
Rente på leieforpliktelse	257	297
Avskrivninger på bruksretteiendel	4.146	4.146

NOTE 32 – NØKKELTALL

Nøkkeltall (annualisert der ikke annet er spesifisert)	2021	2020
Kostnader i % av inntekter	61,3 %	63,8 %
Rentemargin justert for inntekter fra pengemarkedsfond	1,48 %	1,42 %
Resultatført tap i % av utlån	0,09 %	0,10 %
Innskuddsdekning	94,2 %	93,7 %
Andre inntekter i % av totale inntekter eks gevinst av verdipapirer	17,0 %	13,0 %
Soliditet inkl. årets overskudd	10,70 %	10,05 %
Kapitaldekning – konsolidert	20,7 %	19,9 %
Kjernekapitaldekning – konsolidert	18,5 %	17,7 %
Ren kjernekapitaldekning – konsolidert	17,1 %	16,3 %
Egenkapitalavkastning etter skatt annualisert (korrigert for fondsobligasjon)	5,72 %	5,23 %
Leverage ratio – konsolidert	7,8 %	7,3 %
LCR	197	152
Resultat etter skatt i prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital	0,59 %	0,51 %
NSFR	144	156

NOTE 33 – HENDELSER ETTER BALANSEDAGEN

Ti banker sa i januar 2018 opp sine avtaler med Eika Gruppen AS, for å danne en egen bankgruppering (Lokalbankalliansen). De ti bankene, som til sammen eide 11,88 % av aksjene i Eika Gruppen AS, har etter endt oppsigelsestid kun hatt et forhold til Eika Gruppen AS som aksjonærer. 19 aksjonærer i Eika Gruppen AS inngikk den 10. februar 2022 en avtale om kjøp av samtlige aksjer i Eika Gruppen AS eiet av bankene i Lokalbankalliansen. Transaksjonen ble gjennomført 18.02.2022 til en pris per aksje på 242,50 kroner

Prisen hadde sitt opphav i en tvistesak mellom Lokalbankalliansen og Eika Alliansen og er en del av et forlik mellom grupperingen. Banken har valgt å legge til grunn at virkelig verdi på aksjene er kr 169 per aksje og at det gir ett rettviseende bilde av verdien ved årsslutt.

I etterkant av transaksjonen ble samtlige banker i Eika Alliansen enige om at aksjene kjøpt fra Lokalbankalliansen skulle fordeles etter en intern fordelingsmodell, hvor alle alliansebanker ble tilbudt å tegne seg for en nærmere bestemt andel av tilgjengelige aksjer. Bien Sparebank økte gjennom denne transaksjonen sin eierandel i Eika Gruppen fra 1,1% til 1,5%.

Den 26.10.2022 har banken søkt om opptak til handel på Oslo Børs. I forbindelse med noteringen planlegger banken å utstede nye aksjer for inntil kr 60 mill. I tillegg er det forventet at bankens største eier, Sparebankstiftelsen Bien, vil selge eksisterende aksjer for inntil kr 60 mill.

I sammenheng med børsnoteringen har banken har i september 2022 gjennomført en aksjesplitt i forholdet 1:32. Etter aksjesplitten vil banken ha 5.016.544 aksjer hver pålydende kr 34,375.

Det har for øvrig ikke forekommet hendelser som medfører justeringer av, eller tilleggsopplysninger i regnskap eller noter.

NOTE 34 – SEGMENTINFORMASJON

RESULTAT	Regnskapsåret 2021			
	PM	BM	Ufordelt	Total
Netto renteinntekter	68 193	17 348	-9 420	76 121
Netto provisjonsinntekter	16 863	3 415	-1 568	18 710
Andre inntekter			7 004	7 004
Sum andre driftsinntekter	16 863	3 415	5 436	25 714
Lønn og andre personalkostnader	6 839	3 631	22 074	32 544
Avskrivinger på driftsmidler			4 403	4 403
Andre driftskostnader			25 471	25 471
Sum driftskostnader før tap på utlån	6 839	3 631	51 948	62 418
Tap på utlån	3 884	543	-1 125	3 302
Driftsresultat før skatt	74 333	16 589	-54 807	36 115
BALANSE	PM	BM	Ufordelt	Total
Netto utlån og fordringer på kunder	3 058 723	586 624		3 645 347
Utlån kunder i Eika Boligkreditt	1 571 529	0		1 571 529
Netto utlån kunder inkl Eika Boligkreditt	4 630 252	586 624	0	5 216 876
Innskudd fra kunder	2 004 128	1 443 894		3 448 022

Banken har fra 2021 utarbeider regnskap for segmentene privatmarkedet (PM) og bedriftsmarkedet (BM). Banken har ikke rapportert fjortall på segmenter.

Personkunder som blir fulgt opp av bedriftskundeavdelingen inngår i bedriftsmarkedet. Etter bankenes vurdering, foreligger det ikke vesentlige forskjeller i risiko og avkastningen på produkter og tjenester som inngår i hovedmarkedene i banken. Banken opererer i et geografisk avgrenset område, og rapportering på geografiske segment gir lite tilleggsinformasjon.

NOTE 35 – AKSJER / AKSJONÆRER / RESULTAT PR AKSJE

Pr 31.12.2021 var bankens aksjekapital kr 172 443 700, fullt innbetalt og fordelt på 156 767 aksjer, hver pålydende kr 1 100. Selskapets aksjer er registrert i VPS.

RESULTAT PR AKSJE	2021	2020
Ordinært resultat etter skatt	29.495.000	25.819.000
Antall aksjer	156 767	156 767
Antall aksjer utvannet	156 767	156 767
Resultat pr aksje	188,15	164,70

BANKENS EIERE

31.12.2021

Navn	Beholdning	Eierandel
SPAREBANKSTIFTELSEN BIEN	110.646	70,58 %
JERNBANEPERSONALETS FORSIKRING GJE	10.128	6,46 %
AS VIDSJÅ	8.878	5,66 %
MP PENSJON PK	3.600	2,30 %
A MANAGEMENT AS	2.595	1,66 %
BERGET	1.690	1,08 %
ARILD HESTÅS INVEST AS	1.250	0,80 %
KJELLSTRÖM	1.000	0,64 %
TOM KJELLSTRØM KJEVEORTOPEDI AS	1.000	0,64 %
RIISALLEEN INVEST AS	870	0,55 %
HASLELUND HOLDING AS	780	0,50 %
F REME HOLDING AS	512	0,33 %
BERG SPAREBANK	512	0,33 %
IVARSON	500	0,32 %
TITLESTAD & HAUGER AS	500	0,32 %
Sum	144.461	92,15%
Øvrige aksjonærer	12.306	7,85%
Totalt antall aksjer	156.767	100,00 %

NOTE 36 – OVERGANGSNOTE FRA NGAAP (IFRS ETTER FORSKRIFT) TIL IFRS

Dette regnskapet er det første banken avlegger etter IFRS. Sammenligningstall for 2020 er også omarbeidet iht IFRS, noe som innebærer omarbeidelse av bankens balansetall pr 01.01.2020, som da representerer bankens overgang til IFRS. Denne noten fremviser de overgangseffekter som fremkom ved overgangen til IFRS.

Banken har bare benyttet ett av de unntak som IFRS 1 gir mhp. retrospektiv innarbeidelse. Leiekontrakter er innarbeidet iht IFRS 16 basert på nåverdi av gjenværende leiebetalinger pr 01.01.2020.

Overgangen til IFRS har kun medført to beløpsmessige konsekvenser:

- Innarbeidelse av leiekontrakter iht IFRS 16 fra 01.01.2020
- Avsetning av utbytte får egenkapitalvirkning først i beslutningsåret, det vil si i året hvor utdeling vedtas på generalforsamling

OMARBEIDELSE TIL FULL IFRS FINANSIELL INFORMASJON Beløp i hele 1.000 kr	01.01.2020			
	IFRS Forskrift	Innarb IFRS 16	Periodisert utbytte	Full IFRS
Kontanter og kontantekvivalenter	2 354	-		2 354
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner og sentralbanken	195 529			195 529
Netto utlån til og fordringer på kunder til amortisert kost	4 047 084		-	4 047 084
Rentebærende verdipapirer	528 930			528 930
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinstrumenter	213 177		-	213 177
Varige driftsmidler	4 751	31 098		35 849
Andre eiendeler	2 107			2 107
Sum eiendeler	4 993 932	31 098	-	5 025 031
Innlån fra kredittinstitusjoner	243 255			243 255
Innskudd og andre innlån fra kunder	3 327 336			3 327 336
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	860 896			860 896
Annen gjeld	30 141	-	-	30 141
Pensjonsforpliktelse	-		-	-
Andre avsetninger	1 055	31 098		32 153
Ansvarlig lånekapital	50 459			50 459
Sum gjeld	4 513 141	31 098	-	4 544 240
Aksjekapital	172 444		-	172 444
Overkursfond	141 703	-		141 703
Fondsobligasjonskapital	30 155			30 155
Fond for urealiserte gevinster	32 426			32 426
Annen egenkapital	104 063	-	-	104 063
Sum egenkapital	480 791	-	-	480 791
Sum gjeld og egenkapital	4 993 932	31 098	-	5 025 031

Bien Sparebank Årsrapport 2021 iht IFRS

RESULTAT 2020	IFRS			
	Forskrift	IFRS 16		Full IFRS
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter	71 047	-297		70 750
Netto andre driftsinntekter	25 972			25 972
Lønn og andre personalkostnader	-25 894			-25 894
Andre driftskostnader	-35 286	4 183		-31 103
Av- og nedskrivninger og gevinst ikke fin eiendeler	-566	-4 147		-4 713
Sum driftskostnader	-61 746	36	0	-61 710
Resultat før tap	35 273	-261	0	35 012
Tap på utlån mv	-3 759			-3 759
Resultat før skatt	31 514	-261	0	31 253
Skattekostnad	-5 499	65		-5 434
Resultat av ordinær drift etter skatt	26 015	-196	0	25 819
Verdiendringer egenkapitalinstrumenter over OCI	4 237			4 237
TOTALRESULTAT	30 252	-196	0	30 056

OMARBEIDELSE TIL FULL IFRS FINANSIELL INFORMASJON Beløp i hele 1.000 kr	31.12.2020			
	IFRS Forskrift	Innarb IFRS 16	Periodisert utbytte	Full IFRS
Kontanter og kontantekvivalenter	2 028	-		2 028
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner og sentralbanken	179 076			179 076
Netto utlån til og fordringer på kunder til amortisert kost	3 717 432		-	3 717 432
Rentebærende verdipapirer	900 916			900 916
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinstrumenter	232 411		-	232 411
Varige driftsmidler	4 185	26 952		31 137
Andre eiendeler	5 415			5 415
Sum eiendeler	5 041 464	26 952	-	5 068 416
Innlån fra kredittinstitusjoner	132 613			132 613
Innskudd og andre innlån fra kunder	3 492 162			3 492 162
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	832 938			832 938
Annen gjeld	22 732	-65	-	22 667
Pensjonsforpliktelse	852		-	852
Andre avsetninger	147	27 213		27 360
Ansvarlig lånekapital	50 290			50 290
Sum gjeld	4 531 734	27 148	-	4 558 882
Aksjekapital	172 444		-	172 444
Overkursfond	141 703	-		141 703
Fondsobligasjonskapital	28 687			28 687
Fond for urealiserte gevinster	36 663			36 663
Annen egenkapital	130 233	-196	-	130 037
Sum egenkapital	509 730	-196	-	509 534
Sum gjeld og egenkapital	5 041 464	26 952	-	5 068 416

Bien Sparebank Årsrapport 2021 iht IFRS

RESULTAT 2021	IFRS			
	Forskrift	IFRS 16		Full IFRS
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter	76 121		0	76 121
Netto andre driftsinntekter	25 714			25 714
Lønn og andre personalkostnader	-32 544			-32 544
Andre driftskostnader	-25 473	0	0	-25 473
Av- og nedskrivninger og gevinst ikke fin eiendeler	-4 443	40		-4 403
Sum driftskostnader	-62 459	40	0	-62 419
Resultat før tap	39 377	40	0	39 417
Tap på utlån mv	-3 302			-3 302
Resultat før skatt	36 075	40	0	36 115
Skattekostnad	-6 610	-10		-6 620
Resultat av ordinær drift etter skatt	29 465	30	0	29 495
Verdiendringer egenkapitalisnstrumenter over OCI	2 303			2 303
TOTALRESULTAT	31 768	30	0	31 798

OMARBEIDELSE TIL FULL IFRS FINANSIELL INFORMASJON Beløp i hele 1.000 kr	31.12.2021			
	IFRS Forskrift	Innarb IFRS 16	Periodisert utbytte	Full IFRS
Kontanter og kontantekvivalenter	2 198	-		2 198
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner og sentralbanken	136 413			136 413
Netto utlån til og fordringer på kunder til amortisert kost	3 645 346		-	3 645 346
Rentebærende verdipapirer	885 973			885 973
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinstrumenter	290 720		-	290 720
Varige driftsmidler	26 954	-221		26 733
Andre eiendeler	9 132			9 132
Sum eiendeler	4 996 736	-221	-	4 996 515
Innlån fra kredittinstitusjoner	70 639			70 639
Innskudd og andre innlån fra kunder	3 448 022			3 448 022
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	838 334			838 334
Annen gjeld	43 007	-55	-11 700	31 252
Pensjonsforpliktelse	-		-	-
Andre avsetninger	23 421			23 421
Ansvarlig lånekapital	50 332			50 332
Sum gjeld	4 473 756	-55	-11 700	4 462 001
Aksjekapital	172 444		-	172 444
Overkursfond	141 703	-		141 703
Fondsobligasjonskapital	30 000			30 000
Fond for urealiserte gevinster	38 965			38 965
Annen egenkapital	139 868	-166	11 700	151 402
Sum egenkapital	522 980	-166	11 700	534 514
Sum gjeld og egenkapital	4 996 736	-221	-	4 996 515

NØKKELTALL OG ALTERNATIVE RESULTATMÅL

Bien Sparebank benytter alternative resultatmål for å gi nyttig tilleggsmåling til regnskapet. Disse nøkkeltallene er enten justerte nøkkeltall eller nøkkeltall som ikke er definert under IFRS eller annen lovgivning, og er ikke nødvendigvis direkte sammenlignbare med tilsvarende nøkkeltall hos andre banker, og er ikke en erstatning for regnskapstallene. Hensikten er å synliggjøre og rapportere både kjernedrift og underliggende tall for banken, samt forventede rapporterte bransjestandardiserte nøkkeltall. Nedenfor følger en definisjon av benyttede alternative resultatmål. Tallene er oppgitt i MNOK.

Kostnadsprosent

Kostnadsprosenten viser bankens evne til å omsette sine driftskostnader til inntektservervelse, og beregnes ved å dividere sum driftskostnader på sum inntekter.

Oppgitt i millioner kroner	Året 2021	Året 2020
Sum driftskostnader	62,46	61,71
Netto renteinntekter	76,12	70,75
Andre driftsinntekter	25,71	25,97
Kostnadsprosent	61,33 %	63,80 %

Totale kostnader i % av gj.sn. forvaltningskapital

Totale kostnader i prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital beregnes slik:

$$((\text{Sum driftskostnader} / \text{dager i perioden}) \times \text{dager i året}) / \text{gjennomsnittlig forvaltningskapital}$$

Oppgitt i millioner kroner	Året 2021	Året 2020
Sum driftskostnader	62,46	61,71
Gjennomsnittlig forvaltningskapital	5.133	4.982
Totale kostnader i % av gj.sn. forvaltningskapital	1,21 %	1,23 %

Rentemargin

Rentemargin er differansen mellom bankens gjennomsnittlige utlåns- og innskuddsrente og beregnes slik:

$$((\text{Netto renteinntekter} / \text{dager i perioden}) \times \text{dager i året}) / \text{gjennomsnittlig forvaltningskapital}$$

Oppgitt i millioner kroner	Året 2021	Året 2020
Netto renteinntekter	76,1	70,75
Gjennomsnittlig forvaltningskapital	5.133	4.982
Rentemargin	1,48 %	1,42 %

Egenkapitalavkastning etter skatt

Egenkapitalavkastningen beregnes ved å dividere periodens ordinære resultat etter skatt/ordinært resultat etter skatt for regnskapsåret med gjennomsnittlig egenkapital siste året.

Ved opplysninger om egenkapitalavkastning for kortere perioder enn hele regnskapsår blir periodens resultat annualisert:

$$((\text{Resultat etter skatt} - \text{rentekostnad på hybridkapital}) / \text{dager i perioden} \times \text{dager i året}) / ((\text{Sum egenkapital i år} + \text{sum egenkapital i fjor}) / 2) \text{ ekskl. hybridkapital}$$

Oppgitt i millioner kroner	Året 2021	Året 2020
Resultat etter skatt	29,49	25,82
Renter på hybridkapital	1,31	1,42
Egenkapital i fjor	480,85	450,79
Egenkapital i år	504,51	480,85
Egenkapitalavkastning etter skatt	5,72 %	5,23 %

Fortjeneste per aksje

Fortjeneste per aksje beregnes slik: Resultat etter skatt / antall utestående aksjer

Oppgitt i millioner kroner	Året 2021	Året 2020
Resultat etter skatt	29,49	25,82
Antall utestående aksjer	156.767	156.767
Fortjeneste per aksje	188,15	164,70

Innskuddsdekning

Innskuddsdekningen forteller bankens evne til å finansiere utlån til kunder gjennom innskudd fra kunder. Innskuddsdekningen beregnes ved å dividere innskudd fra og gjeld til kunder på brutto utlån og fordringer på kunder.

Oppgitt i millioner kroner	Året 2021	Året 2020
Sum innskudd	3.448	3.492
Sum utlån	3.661	3.729
Innskuddsdekning	94,18 %	93,64 %

Resultatført tap i prosent av utlån

Resultatført tap i % av utlån beregnes ved å dividere periodens kredittap med totalt utlån til kunder:

Oppgitt i millioner kroner	Året 2021	Året 2020
Kredittap	3,30	3,76
Sum utlån til kunder	3.661	3.729
Resultatført tap i %	0,09 %	0,10 %

Bokført egenkapital per aksje

Bokført egenkapital per aksje beregnes slik: UB sum egenkapital – hybridegenkapital/ antall utestående aksjer

Oppgitt i millioner kroner	Året 2021	Året 2020
Sum egenkapital UB (ekskl. hybridkapital)	504.514	480.847
Antall utestående aksjer	156.767	156.767
Bokført egenkapital per aksje	3.218,24	3.067,27

RSM Norge AS

Ruselpkveien 30, 0251 Oslo
Pb 1312 Vika, 0112 Oslo
Org.nr: 982 316 588 MVA

T +47 23 11 42 00
F +47 23 11 42 01

www.rsmnorge.no

Til Styret i Bien Sparebank ASA

Uavhengig revisors beretning

Konklusjon

Vi har revidert Bien Sparebank ASAs regnskap som består av balanse per 31. desember 2021, resultatregnskap, oppstilling over endringer i egenkapital og kontantstrømpstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til regnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening

- oppfyller regnskapet gjeldende lovkrav, og
- gir regnskapet et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2021, og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under *Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av regnskapet*. Vi er uavhengige av selskapet slik det kreves i lov, forskrift og International Code of Ethics for Professional Accountants (inkludert internasjonale uavhengighetsstandarder) utstedt av the International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglene), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Presisering – grunnlag for utarbeidelse

Regnskapet er utarbeidet for å møte kravene som stilles til noteringsprosessen av aksjer i forbindelse med Bien Sparebanks notering på Oslo Børs, herunder prospektet som utarbeides i denne sammenheng. Vår konklusjon er ikke er ikke modifisert som følge av dette.

Ledelsens ansvar for regnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide regnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU. Ledelsen er også ansvarlig for slik internkontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et regnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av regnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for regnskapet med mindre ledelsen enten har til hensikt å avvikle selskapet eller legge ned virksomheten, eller ikke har noe realistisk alternativ til dette.

THE POWER OF BEING UNDERSTOOD
AUDIT | TAX | CONSULTING

RSM Norge AS is a member of the RSM network and trades as RSM. RSM is the trading name used by the members of the RSM network. Each member of the RSM network is an independent accounting and consulting firm which practices in its own right. The RSM network is not itself a separate legal entity in any jurisdiction.

RSM Norge AS er medlem av/its a member of Den norske Revisorforening.

Revisors beretning 2021 for Bien Sparebank ASA

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av regnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at regnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på regnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver og plikter vises det til:

<https://revisorforeningen.no/revisjonsberetninger>

Oslo, 2. november 2022
RSM Norge AS

Alf Rune Sveen
Statsautorisert revisor